

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Realizace iniciativy LEADER v České republice

Implementation of LEADER Initiative in the Czech Republic

Student: Bc. Zuzana Kučerová

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Ing. Magdaléna Kudelová, Ph.D.

Ostrava 2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

ve smyslu § 17, odst. f, zákona č. 111/98 Sb. a Studijního a zkušebního řádu pro studium v magisterských studijních programech Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, čl. 23 až 26

Jméno diplomanta: **Bc. Zuzana Kučerová**

Studijní obor: **Eurospráva**

Název tématu:

Realizace iniciativy LEADER v České republice

Anglický název tématu:

Implementation of LEADER Initiative in the Czech Republic

Z á s a d y   p r o   v y p r a c o v á n í (o s n o v a):

Úvod

1. Iniciativy Společenství jako nástroje rozvoje venkova
2. Iniciativa LEADER v České republice
3. LEADER a jeho naplňování místní akční skupinou Rožnovsko

Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Přílohy

Místopřísežné prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci vypracovala samostatně. Všechny použité zdroje uvádím v seznamu použité literatury.

Děkuji vedoucí práce Mgr. Ing. Magdaléně Kudelové, Ph.D. za odbornou pomoc a věnovaný čas při tvorbě diplomové práce.

Ostrava

25. dubna 2008

.....
Podpis

Obsah

Úvod	6
1 Iniciativy Společenství jako nástroje rozvoje venkova.....	8
1.1 Venkov v EU a jeho vymezení.....	8
1.2 Problémy venkova v EU	9
1.3 Politika rozvoje venkova.....	9
1.4 Iniciativa LEADER	13
1.5 Vývoj iniciativy LEADER.....	14
1.6 Klíčové rysy přístupu LEADER.....	15
1.6.1 Strategie místního rozvoje podle jednotlivých oblastí.....	16
1.6.2 Přístup „zdola nahoru“	16
1.6.3 Partnerství veřejného a soukromého sektoru: Místní akční skupiny	16
1.6.4 Usnadnění inovací.....	17
1.6.5 Integrované a víceodvětvové akce	17
1.6.6 Vytváření sítí	17
1.6.7 Spolupráce	18
1.7 Obsahové zaměření iniciativy LEADER	18
1.8 Příjemci pomoci.....	19
1.9 Implementace, monitoring, hodnocení a financování.....	19
1.10 Rozdíly mezi členskými zeměmi a přínosy LEADER	20
1.10.1 Historický kontext.....	21
1.10.2 Politický systém a současná praxe	21
1.10.3 Charakteristiky venkova.....	22
2 Iniciativa LEADER v České republice	24
2.1 Vymezení venkova v České republice	24
2.2 Metoda LEADER v ČR	25
2.2.1 Předvstupní program SAPARD	26
2.2.2 OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.....	27
2.2.3 Program rozvoje venkova (osa IV).....	28
2.2.4 Program LEADER ČR.....	32
2.3 Hodnocení a doporučení	37
3 LEADER a jeho naplňování místní akční skupinou Rožnovsko	40
3.1 Spolupráce obcí	40

3.2 MAS Rožnovsko – popis území	40
3.2.1 Představení silných a slabých stránek území MAS Rožnovsko	41
3.3 Založení, historie	47
3.3.1 Projekt k založení MAS Rožnovsko	49
3.4 Strategie MAS Rožnovsko	50
3.4.1 Hlavní témata strategie.....	52
3.4.2 Strategický plán LEADER	54
3.4.3 Realizace projektů.....	55
3.5 Finanční zajištění MAS.....	58
3.6 Budoucnost MAS	59
Závěr.....	62
Seznam použité literatury	64
Seznam zkratk	68
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	69
Seznam příloh	70

Úvod

Zemědělství, jako odvětví hospodářství EU, čelí celé řadě nových trendů. Z nejvýznamnějších lze uvést globalizaci světového obchodu, rostoucí nároky spotřebitelů na kvalitu a rozšiřování EU o další členské země. Tyto změny ovlivňují nejen zemědělské trhy, ale také rozvoj venkova, který je s problematikou zemědělství velmi úzce spjat.

Venkovské oblasti, a to nejen v EU, můžeme charakterizovat jako oblasti zpravidla zaostávající z hlediska vývoje příjmů, zaměstnanosti, také jako oblasti vyznačující se nízkou hustotou obyvatel, migračním deficitem mladých a odborně kvalifikovaných lidí, nízkým aglomeračním potenciálem a vybaveností infrastrukturou. Na druhou stranu je však třeba zdůraznit, že nečelí jen těmto nevýhodám, ale také příležitostem, protože představují 92% evropského území, 56% populace, produkují 45% HDP v EU a zajišťují 53% zaměstnanosti. A právě to je důvodem, proč EU věnuje oblasti zemědělství a rozvoji venkova mimořádnou pozornost a vynakládá na ni nemalé finanční prostředky prostřednictvím řady nástrojů.

Již od 80. let existují snahy formulovat přijatelné alternativy, které by rozvíjely jednotlivé nástroje Zemědělské politiky, resp. nástroje Politiky rozvoje venkova, a to nejen v rámci Evropy, ale i ve světě. A právě jedním z nástrojů, který by měl napomáhat k naplňování cílů výše zmíněných politik je LEADER, iniciativa minulého programovacího období, která by měla vést venkovská území k hledání nových cest posilování konkurenceschopnosti nejen v zemědělství, k vytěžení maxima z jejich předností a překonání problémů spojených např. se stárnutím venkovské populace, nízkou úrovní poskytování služeb nebo nedostatkem pracovních příležitostí, a která je také stěžejním tématem této diplomové práce.

Text práce je rozdělen do tří částí. Úvodní část nastiňuje teoretická východiska týkající se definování venkova (venkovských oblastí), problémů, které tyto oblasti sužují, politiky rozvoje venkova a zahrnuje také představení iniciativy LEADER (na úrovni EU) a jejího významu pro rozvoj venkova.

Navazující část je zaměřena na pojetí venkova v ČR a aplikaci metody LEADER v českých podmínkách, kde se začala využívat koncem 90. let na základě principů iniciativy LEADER. Následně jsou pak v rámci druhé kapitoly nastíněny programy, v nichž byl přístup LEADER využit, pozornost je věnována zejména Národnímu strategickému plánu rozvoje venkova a Programu rozvoje venkova, jako stěžejním programovým dokumentům Politiky rozvoje venkova současného programovacího období a Programu LEADER ČR, který pro zkrácené programovací období 2004 – 2006 nahradil iniciativu LEADER, jenž jako taková nebyla pro ČR zpřístupněna. Závěrem této kapitoly je pak zmíněn význam MAS, jako jednoho ze základních stavebních kamenů LEADERu a mimo jiné i stěžejního tématu třetí kapitoly.

Závěrečná resp. praktická část diplomové práce by měla čtenáře seznámit s konkrétní MAS, tj. MAS Rožnovsko, která je jedním z iniciátorů rozvoje venkova v rámci Zlínského kraje. Dále by měla poskytnout přehled o využití finančních prostředků EU k rozvoji tohoto území (a to nejen prostřednictvím LEADERu) a zároveň nastínit jakousi perspektivu dalšího fungování, vývoje a snah této MAS, které by měly vyústit v realizaci řady projektů (jejich stručná charakteristika je uvedena v závěru kapitoly) z jejichž výsledků, v podobě lepší kvality života na venkově, by se pak mohli těšit nejen zemědělci, ale i ostatní obyvatelé venkova.

Tím by měl být také naplněn hlavní cíl práce – tj. přispět k pochopení významu přístupu LEADER k rozvoji venkova a jeho využití při rozvoji venkovských oblastí spadající pod výše zmíněnou MAS Rožnovsko.

1 Iniciativy Společenství jako nástroje rozvoje venkova

1.1 Venkov v EU a jeho vymezení

Téměř 90 % celkové plochy zemí tvořících EU je tvořeno venkovskými oblastmi, které mají pro budoucnost celé Evropy mimořádný význam v souvislosti se zabezpečováním produkce potravin, poskytováním přírodních zdrojů městským oblastem, skýtáním příznivých podmínek pro rekreaci městského obyvatelstva, rozšiřováním možností pro klidné a přírodě blízké bydlení, atd. /2/

Význam venkova pro EU jako takovou je tedy více či méně jasný, ovšem co se týká jeho vymezení – definice, narážíme na problém. EU nemá jednotnou definici venkovských oblastí. Každá členská země používá svou vlastní definici – ty jsou si ale více či méně podobné. Zpravidla jsou založeny na socioekonomických kritériích, jako je např. zemědělská struktura, hustota obyvatel, resp. snižování populace. /2/

V běžné ekonomické praxi EU jsou používány 2 metody definování venkovských oblastí: metoda OECD a metoda Eurostatu.

Definice OECD je založena pouze na jediném kritériu – hustotě osídlení. Jsou rozlišeny dvě úrovně, a to místní a regionální. Na místní úrovni (NUTS 5) – obce jsou považovány za venkovské, pokud je hustota jejich osídlení nižší než 150 obyv./1 km²; na úrovni NUTS 3 – tři stupně, které závisí na podílu obyvatel žijících ve venkovských obcích. Jedná se o převážně venkovské oblasti, kde přes 50 % populace žije ve venkovských obcích; významně venkovské oblasti, kde 15–50 % obyvatel žije ve venkovských obcích; a převážně městské oblasti, kde žije méně než 15 % obyvatelstva ve venkovských obcích (viz. příloha č. 1). /2/

Eurostat zvolil jiný přístup, přestože je také založen na kritériu hustoty osídlení. Jedná se o tzv. „vymezení podle stupně urbanizace“, ve kterém jsou regiony rozděleny do 3 kategorií: hustě zalidněné oblasti (hustota obyvatel > 500 obyv./km²,

populace > 50 000 obyvatel), prostřední oblasti (hustota > 100 obyv./km², populace > 50 000 obyvatel), řídké osídlené oblasti (ostatní obce). /2/

1.2 Problémy venkova v EU

Ačkoli se za centra ekonomického a sociálního rozvoje v EU považují především městské průmyslové aglomerace, venkovské oblasti jsou neméně významné, jak už bylo uvedeno v úvodu. Nicméně důležité je si uvědomit, že venkov je typem osídlení, který trpí celou řadou problémů. Za zmínku by jistě stála nevyhovující infrastruktura, omezená dostupnost a kvalita služeb podporující podnikání, nedostatek pracovních příležitostí a s tím spojená vyjížděka obyvatelstva za prací, nižší příjmy obyvatel, vyšší míra dlouhodobé nezaměstnanosti nebo také nepříznivá věková a vzdělanostní struktura. /3/

S ohledem na tyto, ale i další hendikepy, je zřejmé, že se rozvoj venkova neobejde bez podpory, která by umožnila, aby se venkov stal lákavým místem k životu, práci a odpočinku. A právě taková podpora je zajišťována v rámci politiky rozvoje venkova a prostřednictvím celé řady nástrojů, mezi něž patří i iniciativa LEADER, která tuto problematiku taktéž pokrývá.

1.3 Politika rozvoje venkova

V průběhu existence EU se podpora rozvoje venkova velmi dynamicky vyvíjela a procházela řadou významných reforem.

Venkov byl dříve spojován především se svou hlavní funkcí, která spočívala v zemědělství. Vývoj zemědělského hospodářství po 2. světové válce však přinesl nový pohled na tuto problematiku, a pojem venkov už není chápán jako synonymum pojmu zemědělství.

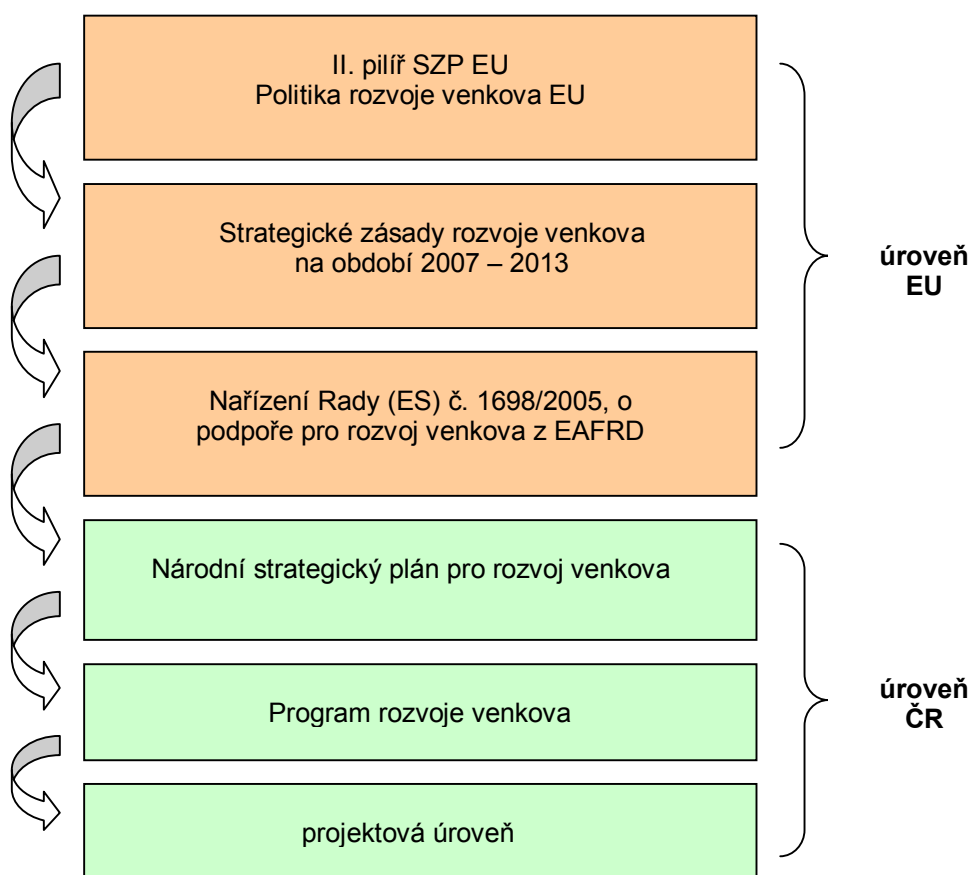
Tyto základní změny v chápání zemědělství v celkovém kontextu rozvoje venkovského prostředí vedly EU k přijetí zásadní reformy Společné zemědělské

politiky, a promítly se také do struktury financování podpory zemědělství a rozvoje venkova. /2/

Na rozdíl od uplynulých plánovacích období, kdy Politika rozvoje venkova spadala pod Politiku soudržnosti, v novém programovacím období 2007 – 2013, se tato problematika z oblasti soudržnosti vyčlenila a byla plně přesunuta do Společné zemědělské politiky, jako jeden z hlavních pilířů. /2/

Změny se týkaly i finančního zajištění, které by mělo být realizováno prostřednictvím samostatného finančního nástroje, kterým bude Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova. Ten věcně navazuje na obsah OP RVMZ, Horizontálního plánu rozvoje venkova a iniciativy LEADER. /2/

Obr. 1.1: Programování politiky rozvoje venkova pro období 2007 - 2013

Zdroj: http://www.europedirect.cz/portal/soubory/dokumenty/publikace_rozvoj_venkova.pdf.

Vlastní úpravy.

Hlavní priority a cíle rozvoje venkova na léta 2007 – 2013 vymezují Strategické zásady rozvoje venkova EU:

- *horizontální/průřezové priority* (všechny osy): jejich cílem je soustředit se na aspekt lidského kapitálu (znalosti, školení, informace a podnikavost), na zapojení specifických skupin, jako jsou ženy a mladí/staří lidé, kvůli specifické roli, kterou hrají v rozvoji venkova, zvýšenou integraci venkova do informační společnosti (používání širokopásmových technologií a ICT); zlepšené řízení (koherentní programování, integrovaný přístup, integrace regionálních a sub-regionálních strategií rozvoje a zvláště **LEADER přístupu** do celkového programování),
- *priority spojené s konkurenceschopností (osa 1)*: přenos znalostí a inovací při produkci potravin, se zaměřením zvláště na malé a střední podniky (v souvislosti s touto prioritou bude třeba určit cíle a ukazatele pro zemědělství a potravinářství, aby se změřil pokrok ve zvyšování konkurenceschopnosti a ukázal příspěvek osy k Lisabonskému akčnímu programu Společenství),
- *priority spojené s ekologickým obhospodařováním krajiny (osa 2)*: ochrana přírodních zdrojů a životního prostředí ve venkovských oblastech (pro tuto prioritu bude třeba cíle a ukazatele stanovit tak, aby měřily, jak osa přispívá k omezování zhoršování biodiverzity, dosahování cílů v oblasti vodního hospodářství a zmírňování klimatických změn - snižování emisí, obnovitelné zdroje, pohlcovače uhlíku),
- *priority spojené s širším rozvojem venkova (osa 3)*: vytváření příležitostí pro zaměstnání v oblastech, diverzifikace a růst kvality života, (cíle a ukazatele bude třeba určit tak, aby měřily, jak osa přispívá k Lisabonskému akčnímu programu Společenství),
- *priority pro zlepšení řízení a mobilizaci přirozeného vnitřního rozvojového potenciálu venkovských oblastí (osa 4)*: výše uvedené priority přizpůsobené pro místní strategie a spolupráci (**metoda LEADER**). /2/

Základním dokumentem, který stanovuje postup při realizaci Politiky rozvoje venkova EU v programovacím období 2007 - 2013 je Nařízení Rady č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z EAFRD, které mimo jiné:

- stanovuje obecná pravidla pro podporu poskytovanou EU na rozvoj venkova a financovanou z EAFRD,
- vymezuje strategický kontext Politiky rozvoje venkova včetně metody stanovení strategických hlavních směrů a Národní strategický plán rozvoje venkova,
- vymezuje opatření pro rozvoj venkova,
- stanovuje pravidla partnerství, programování, hodnocení, finančního řízení, monitorování a kontroly na základě odpovědností sdílených členskými státy a Komisí. /2/

Co se týká zbývajících dokumentů, ty spadají do působnosti jednotlivých členských států – tedy i ČR a jejich náplní a významem se bude zabývat druhá kapitola.

Závěrem lze tedy říci, že Politika rozvoje venkova by měla v nadcházejícím období doprovázet a doplňovat Společnou zemědělskou politiku, taktéž by měla brát v úvahu obecné cíle Politiky hospodářské a sociální soudržnosti, přispívat k jejich dosažení a v programovacím období 2007 – 2013 by měla zohledňovat tyto skutečnosti:

- živoucí venkov není jen v zájmu venkovské společnosti, ale společnosti jako celku,
- zvyšující se význam rozmanitosti evropského venkova a služeb poskytovaných multifunkčním zemědělstvím,
- klíčovým cílem by mělo být dosažení konkurenceschopnosti zemědělského sektoru, přitom je třeba brát zřetel na rozmanitý zemědělský potenciál různých venkovských oblastí, (to je velmi důležité zvláště v nových členských státech, kde se očekává výrazná restrukturalizace zemědělství),

- podpora partnerství mezi veřejnými a soukromými organizacemi a občanskou společností v souladu s principy subsidiarity (hlavním proudem podpor EU pro venkovské oblasti musí být přístup místních partnerství „zdola“, s využitím zkušeností získaných z **iniciativy LEADER**),
- partnerstvím v rámci programu by měla být dána větší zodpovědnost, aby mohla připravit komplexní strategie,
- politiku zaměřenou na rozvoj venkova je třeba výrazně zjednodušit. /35/

1.4 Iniciativa LEADER

Kromě jednotlivých politik a jejich nástrojů existují na půdě EU i „doplňující nástroje“ – tzv. iniciativy, které jsou zaměřeny na odstraňování problémů regionů určitých charakteristických vlastností – např. zemědělské regiony, městské aglomerace, příhraniční regiony nebo venkovské regiony.

Protože si Komise byla vědoma nedostatku nástrojů, které by podporovaly právě rozvoj venkovských oblastí a bojovaly proti fenoménu koncentrace a úpadku venkova, realizovala iniciativu LEADER směřující ke koordinaci partnerů – v místním, regionálním a evropském měřítku. /15/

Zkratka LEADER znamená „Links between Action for the Development of the Rural Economy“ – Propojení akcí pro rozvoj ekonomiky venkova, její obsah a dosah jde však daleko za tento název. /1/

Tato Iniciativa, jak již ukázaly zkušenosti, je schopna zásadně změnit každodenní život lidí žijících ve venkovských oblastech. Hraje důležitou roli ve snaze vyvolat novátorský přístup ke starým i novým problémům venkova a stává se „laboratoří“ svého druhu pro budování místních kapacit a pro zkoušení nových způsobů plnění potřeb venkovských oblastí. /29/

V členských státech EU bylo s pomocí této Iniciativy v mnohých venkovských oblastech dosaženo řady hodnotných výsledků a v procesu přizpůsobování se dnešní měnící se skutečnosti by mohla sehrát významnou roli při pomoci venkovským oblastem v nových a budoucích členských státech.

1.5 Vývoj iniciativy LEADER

Iniciativa byla zahájena v roce 1991 jako LEADER I s cílem posílit rozvojový potenciál venkovských oblastí využitím místní iniciativy a dovedností, podporou osvojování know – how v procesu místního integrovaného rozvoje a šířením know – how do dalších venkovských oblastí (legislativně se opírá o Nařízení Rady ES č. 1260/1999, Nařízení Rady ES č. 1257/1999 a Směrnicí Evropské komise ze 14. dubna 2000). /29/

LEADER I byl v roce 1994 nahrazen 2 stupněm, tzv. LEADER II. Tyto dva stupně měly za úkol kromě již výše zmíněných aktivit také zmapovat situaci a určitým způsobem zjistit, jak nejlépe by se dal podpořit integrovaný rozvoj venkova.

Pro období 2000 – 2006, které se týkalo už i ČR byl schválen LEADER+, jež navazoval na úspěšné iniciativy LEADER I a II. Nebyl prostým pokračováním předešlých iniciativ. Ve svých cílech byl mnohem dál, např. podporoval vznik kvalitních a náročných integrovaných strategií pro rozvoj venkovských celků, kladl silný důraz na spolupráci a vytváření sítí mezi venkovskými oblastmi, atd. a to vše s podporou finančního nástroje EAGGF. /1/

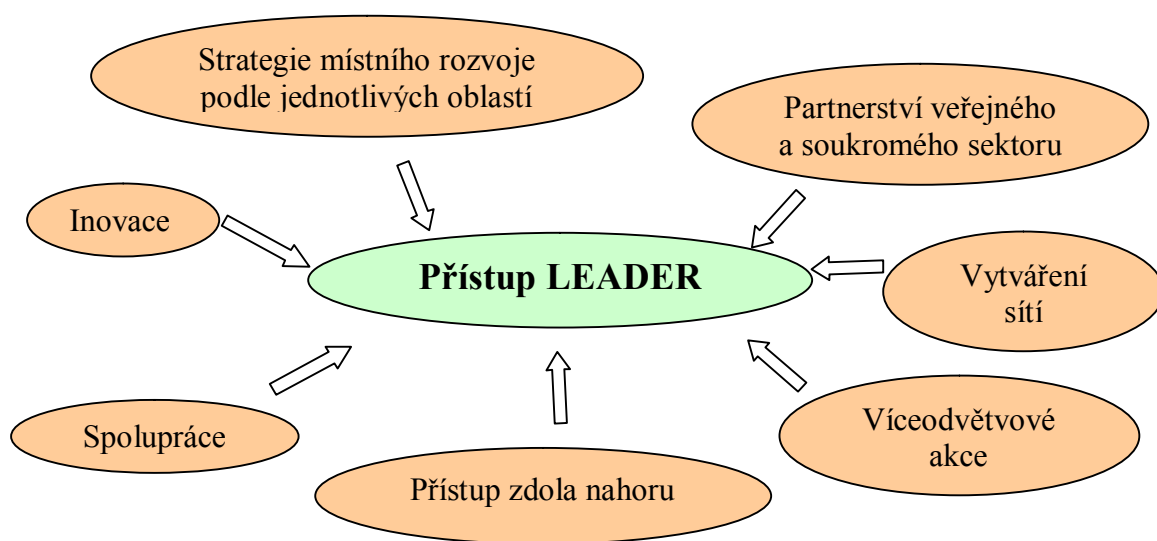
A jakou úlohu hraje LEADER v současném programovacím období? Od roku 2007 měl být LEADER integrován (zařazen do hlavního proudu) v rámci celkové Politiky rozvoje venkova. To znamená, že během dalšího období by měl každý program pro rozvoj venkova (jehož zpracování je povinností každého členského státu) obsahovat prvky iniciativy LEADER. Stane se tedy jednou ze 4 os těchto programů, jež by měla být financována z finančních obálek, které obdrží každý členský stát v rámci EAFRD. /29/

1.6 Klíčové rysy přístupu LEADER

Hlavní koncepce, na které se LEADER zakládá, spočívá v tom, že vzhledem k rozmanitosti venkovských oblastí se účinnost strategií rozvoje zvyšuje, pokud jsou příslušná rozhodnutí na místní úrovni činěna a prováděna místními subjekty, pokud jsou používány jasné a transparentní postupy, je poskytována podpora ze strany příslušné veřejné správy a technická pomoc potřebná pro přenos osvědčených postupů.

Rozdíl mezi přístupem v rámci iniciativy LEADER a jinými, tradičnějšími, opatřeními Politiky rozvoje venkova spočívá v tom, že LEADER spíše než by říkal „co“ je třeba udělat, ukazuje na to, „jak“ se má postupovat. Sedm klíčových rysů, které znázorňuje obrázek a které budou samostatně popsány v následujících kapitolách, shrnují podstatu přístupu LEADER. /29/

Obr. 1.2: Sedm klíčových rysů přístupu LEADER

Zdroj: http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/pdf/library/methodology/leader_approach_cs.pdf.
Vlastní úpravy.

1.6.1 Strategie místního rozvoje podle jednotlivých oblastí

Přístup podle jednotlivých oblastí znamená ve své podstatě místní přístup. Jako cílová oblast pro provádění politiky se zvolí malé, homogenní, společensky soudržné území, které se často vyznačuje společnými tradicemi, místní identitou, pocitem sounáležitosti nebo společnými potřebami a očekáváními. Takového definování místní oblasti by mělo napomoci rozpoznání místních předností a slabin, hrozeb a příležitostí, vnitřního potenciálu a určení hlavních překážek udržitelného rozvoje. /29/

1.6.2 Přístup „zdola nahoru“

Přístup „zdola nahoru“ znamená, že místní účastníci se podílí na rozhodování o strategii a volbě priorit, které mají být v místní oblasti sledovány. Zkušenost ukazuje, že přístup „zdola nahoru“ by neměl být považován za alternativu či protiklad k přístupu „shora dolů“, ale spíše by měl být brán jako kombinace a interakce za účelem dosažení lepších celkových výsledků. Ze sedmi rysů LEADER se jeví přístup „zdola nahoru“ jako nejvýraznější. /29/

1.6.3 Partnerství veřejného a soukromého sektoru: Místní akční skupiny

Zřizování místního partnerství známého jako místní akční skupina (MAS) je původním důležitým rysem. Úkolem MAS je stanovit a provádět strategii místního rozvoje, rozhodovat o rozdělování finančních zdrojů a spravovat je. Jejich užitečnost při povzbuzování udržitelného rozvoje je spojena také s faktem, že soustřeďují a kombinují lidské zdroje ať už z veřejného, soukromého, občanského či neziskového sektoru, posilují dialog a spolupráci mezi různými venkovskými subjekty, usnadňují proces přizpůsobení a změny, atd. Podrobněji bude význam MAS zmíněn v dalších kapitolách. /29/

1.6.4 Usnadnění inovací

LEADER může sehrát významnou roli při stimulaci nových a inovačních přístupů k rozvoji venkovských oblastí. Této inovaci napomáhá, pokud MAS mají dostatek svobody a flexibility při svém rozhodování o akcích, které chtějí podporovat. Zásadním problémem, který je s tímto rysem spojen je skutečnost, že venkovské oblasti v důsledku nízké hustoty a poměrně nízké úrovně lidských a fyzických zdrojů jsou méně propojené s výzkumnými a vývojovými středisky, což často podtrhuje inovační aktivitu. Inovace, s nimiž se můžeme ve venkovských oblastech nejčastěji setkat představují např. přenosy či přijetí inovací vyvinutých jinde, modernizaci tradičních forem know – how, nalézání nových řešení přetrvávajících problémů venkova, atd. /29/

1.6.5 Integrované a víceodvětvové akce

Strategie regionální rozvoje by měla mít víceodvětvový základ. Akce a projekty v ní obsažené by měly být navzájem propojené a koordinované jako sourodý celek. /29/

1.6.6 Vytváření sítí

Vytváření sítí zahrnuje výměnu dosažených výsledků, zkušeností a know – how mezi skupinami LEADER, venkovskými oblastmi, státními správami a organizacemi, které se podílejí na rozvoji venkova v rámci EU. LEADER je významným prostředkem k vytváření spojení, jež mohou pomoci překonat izolaci, se kterou se musí vyrovnávat některé venkovské oblasti.

Existují 2 hlavní kategorie sítí:

- institucionální (např. Evropská síť pro rozvoj venkova, Celostátní síť pro venkov, která má být založena každým členským státem),
- vnitrostátní, regionální a místní sítě. /29/

1.6.7 Spolupráce

Spolupráce zahrnuje účast MAS na společném projektu s jinou skupinou LEADER nebo se skupinou, která uplatňuje podobný přístup v jiném regionu, členském státu, nebo dokonce ve třetích zemích. Spolupráce může přispět k posílení místních činností skupin, může jim umožnit řešit některé problémy nebo přidat hodnotu místním zdrojům. Může to být také způsob, jak dosáhnout kritického množství nutného pro životaschopnost konkrétního projektu nebo jak podnítit doplňkové akce.

V rámci LEADER jsou možné 2 typy spolupráce:

- spolupráce mezi územími (jde o spolupráci mezi různými venkovskými oblastmi v rámci daného členského státu),
- nadnárodní spolupráce (jde o spolupráci mezi skupinami ze 2 nebo více členských států nebo se skupinami ze třetích zemí). /29/

1.7 Obsahové zaměření iniciativy LEADER

Iniciativa LEADER obsahuje 3 tématické proudy – cílové aktivity:

- podpora novátorských strategií integrovaného územního rozvoje venkova (zejména zvýšení kvality života ve venkovských oblastech, nejlepší využití přírodních a kulturních zdrojů, využití nových technologií),
- podpora spolupráce mezi oblastmi a zeměmi (zejména podpora aktivitám uvnitř členské země, mezi členskými zeměmi anebo se třetími zeměmi),
- vytváření sítě všech venkovských oblastí v EU (účelem je hlavně výměna zkušeností, poskytování informací o rozvoji venkova a stimulace další spolupráce). /14/

1.8 Příjemci pomoci

Prostředky vyčleněné pro tuto Iniciativu jsou poskytovány v souladu s principem programování - tzn. procesu, jenž začíná zveřejněním směrnice, pokračuje vytvářením partnerství, přípravou programu, zkoumáním a přijetím programu a končí výběrem místních programů a projektů spolupráce.

Předložené projekty jsou posuzovány v otevřeném a přísném výběrovém řízení. Postupy výběru jsou určovány příslušnými orgány členských zemí, které jsou také pověřeny formulací kritérií vycházejících ze specifík jednotlivých zemí.

Konečnými příjemci této pomoci jsou v každém případě skupiny partnerů sdružených do již dříve zmíněných MAS, které vypracovávají strategie rozvoje a jsou zodpovědné za jejich provádění, prostřednictvím projektů, které byly do rozvojové strategie přijaty. /1/

1.9 Implementace, monitoring, hodnocení a financování

Systémy implementace a řízení jednotlivých činností Iniciativy mají směřovat k co největší jednoduchosti, bez byrokratických tendencí. V přípravě a implementaci programů v rámci LEADER by měly být promítnuty všechny základní principy strukturální politiky EU, tj.:

1. princip partnerství – na místní úrovni znamená především to, aby se na konkrétním rozdělení prostředků podíleli samotní příjemci, pro něž jsou prostředky určeny, tedy aby o nich rozhodovali vedle orgánů veřejné správy také ekonomičtí partneři a sociální partneři. Konkrétně se tento princip projevuje v souvislosti s MAS,
2. princip koncentrace – prostředky jsou využívány pouze k realizaci předem stanovených cílů, co nejúčelněji, nesmí být rozměňovány na řadu drobnější a méně významných akcí. Konkrétně se tento princip projevuje v požadavku na integrované rozvojové strategie venkovských regionů a i v určitém tlaku na sdružování obcí,

3. princip programování – klade důraz na komplexní přístup k řešení problémů regionů, přidělování prostředků na základě víceletých a multisektorálních programů. Konkrétně se tento princip projevuje v požadavku na tvorbu operačního programu a plánů rozvoje venkova,
4. princip adicionality finančních zdrojů – kromě specifických aktivit se vždy předpokládá spolufinancování schválených projektů,
5. princip efektivity – je spojen s odpovědností příjemce za implementaci, monitoring, kontrolu, hodnocení a hospodárnost opatření. /1/

Monitoring se provádí jak na úrovni MAS, tak i na úrovni národní a na úrovni EU. Základem pro monitorování jsou finanční i fyzické indikátory, definované v procesu programování. Převod výsledků do Evropské observatoře a jejich konsolidace přispívá ke komplexnímu monitorování Iniciativy. /1/

Na LEADER se plně vztahují zásady a procedury hodnocení předběžného, průběžného i závěrečného. Při hodnocení by měli hodnotitelé brát v úvahu dvojí působení Iniciativy, a to ve formě podpory integrovaného a trvalého rozvoje venkovských oblastí a také ve formě pilotních strategií, které by měly rozvinout původní potenciál oblasti. /18/

Zvláštní pozornost je věnována finančnímu managementu. LEADER by měl v této oblasti zcela jasně popsat procedury pro získávání a cirkulaci finančních toků. Finanční prostředky jsou poskytovány jak členskými zeměmi, tak i EU. /1/

1.10 Rozdíly mezi členskými zeměmi a přínosy LEADER

Hodnotit přínos iniciativy LEADER je zatím předčasné díky skutečnosti, že se v řadě zemí teprve rozbíhá. Nicméně na základě dosavadních zkušeností z jednotlivých členských zemí mohou být alespoň porovnány okolnosti, za nichž se tam uskutečňuje Politika rozvoje venkova a které by mohly mít vliv na využívání pomoci z iniciativy LEADER. /1/

Mezi tyto okolnosti lze zařadit:

- historický kontext,
- politický kontext a současnou praxi,
- charakteristiky venkova. /1/

1.10.1 Historický kontext

Prvním důležitým faktorem rozdílů je historická situace venkovských oblastí a komunit, v nichž se LEADER uplatňuje.

Obraz venkova, který od 2. světové války ztrácí svůj tradiční charakter a celkově pomalu upadá, není samozřejmě v celé Evropě stejný. Situace se liší v jednotlivých zemích, ale často dokonce i v regionech. V některých oblastech započaly změny brzy po válce, v některých oblastech však k důkladné transformaci došlo až v posledních 20 letech. Právě těmito skutečnostmi se dá částečně vysvětlit, proč se tak liší přístup jednotlivých zemí k LEADER a proč jsou tak rozdílné reakce na myšlenku inovačních metod pro rozvoj jejich oblastí. /1/

1.10.2 Politický systém a současná praxe

Přínos LEADER a také způsob, jakým byl přijat v jednotlivých zemích, se liší v závislosti na 4 faktorech, mezi něž patří:

1. politika rozvoje venkova - v zemích, které mají dlouhodobě uplatňovanou politiku rozvoje venkova, nehrál LEADER důležitou roli, i když pomohl nastartovat integrované přístupy k rozvoji venkova, naopak v zemích s neexistující politikou venkova sehrál stěžejní roli při rozvoji venkovských oblastí,

2. úroveň decentralizace - 27 členských zemí samozřejmě nemá stejné tradice v přístupu k decentralizaci veřejné správy, díky čemuž se koncepce LEADER někdy potýká s rozdílnými procedurami a institucemi, které omezují efektivní fungování,
3. institucionální spolupráce a partnerství - multisektorální přístup a tvorba partnerství, jejichž smyslem je komplexní řízení rozvoje daného území, měly v zemích EU rozdílný úspěch. LEADER přinesl opravdové změny v případech, kde tyto praktiky neexistovaly a kde místní partneři a vládní instituce souhlasili s jejich vznikem. V zemích, kde byly praktiky rozšířeny, neměly MAS, aby vyhověly požadavkům iniciativy a LEADER tak jen znamenal způsob, jak obohatit dosavadní metody,
4. přístup k evropské integraci – způsob vnímání iniciativy LEADER odráží přístup národních institucí a občanů k evropské integraci. Dalo by se říci, že zejména velké země podnikly relativně málo, aby aplikovaly principy LEADERu často v důsledku podezřívavého postoje k možným zásahům ze strany EU. V takových případech byly efekty působení oslabeny. Samozřejmě jsou tady i velmi motivované země, které iniciativy dokonale využily. /1/

1.10.3 Charakteristiky venkova

Třetím úhlem pohledu na národní odlišnosti, které mohou ovlivnit využívání Iniciativy, jsou charakteristiky venkova, z nichž důležitým údajem by mohlo být např. % populace žijící ve venkovských oblastech. Je přirozené, že v zemích, kde venkovská populace tvoří přes 40 % celkové populace, je iniciativě LEADER a otázkám rozvoje venkova věnována zvlášť velká pozornost.

Dalším významným prvkem může být typ problému, který danou oblast sužuje a kterému chce vláda prostřednictvím Iniciativy čelit – např. převažující sucho, nepříznivá geografická poloha, rozsáhlá degradace krajiny atd. /1/

Z toho, co bylo v první kapitole zmíněno, lze na závěr říci, že iniciativa LEADER od svého počátku usilovala o to, aby mohla venkovským oblastem nabídnout co nejlepší způsob, jak zainteresovat místní účastníky na budoucím rozvoji jejich oblasti.

LEADER vyvolal značnou vlnu zájmu nejen v zemích EU, ale i daleko za jejich hranicemi a má dopad na orgány veřejné správy, politiky na vnitrostátní, regionální a místní úrovni, a to díky svému potenciálu řešit vývojové problémy prostřednictvím nových forem partnerství a propojení činností, což jsou nejpronikavější prvky této Iniciativy.

2 Iniciativa LEADER v České republice

2.1 Vymezení venkova v České republice

I přesto, že je možné venkovský prostor vymezit podle různých hledisek, obecně se uvádí, že venkov tvoří $\frac{3}{4}$ území ČR a žije zde $\frac{1}{4}$ obyvatel státu.

V ČR je při vymezení venkova v největší míře používáno kritérium počtu obyvatel, které je velmi dobře zjištěitelné u všech obcí. Venkovskou obcí je pak takové sídlo, které má méně než 2 000 obyvatel. V ČR toto kritérium naplňuje 90 % všech obcí, tj. 5 612 obcí a z toho i 57 měst. /3/

Dalšími kritérii, která nebývají používána ve velké míře, nebo jsou brána jako doplňková či upřesňující, jsou zaměstnanost v sektorech hospodářství (zejména v zemědělství), charakter krajiny, charakter zástavby, vybavenost a existence infrastruktury. Data, která by vedla k celostátnímu srovnání za jednotlivé obce, jsou u těchto kritérií hůře dostupná. /3/

Největším problémem vysoké sídelní rozdrobenosti, která je tak charakteristická pro ČR¹, je vysoký výskyt hodně malých obcí, tj. obcí s méně než 100 obyvateli (552 obcí), viz. příloha č. 2. Tyto obce nejsou zpravidla schopny plnit své základní funkce a je pro ně problematické zajistit určitou úroveň poskytování statků a služeb pro své občany a uspokojit tak jejich potřeby. Všechny významné problémy, které mají vliv na základní funkce malých obcí, lze shrnout do následujících bodů:

- nedostatek finančních prostředků k zajištění základních funkcí a rozvojových záměrů,
- obtížný přístup k úvěrům i nedostatek vlastních finančních zdrojů na spolufinancování projektů dotovaných státem,

---

¹ V ČR došlo po roce 1990, na rozdíl od trendu v západoevropských zemích, k dezintegračním procesům. Osamostatnily se převážně malé obce. Zatímco v roce 1989 bylo v ČR cca 4 100 obcí, v letech 1990 a 1991 jejich počet přesáhl 6 000.

- nižší úspěšnost při čerpání dotací z různých státních podpůrných programů i strukturálních fondů EU,
- omezená soběstačnost v plnění rozsahu uložených funkcí, aj. /9/

Výše zmíněný výčet problémů a samozřejmě i další lze řešit vlastním přičiněním, a to zlepšováním svého řízení prostřednictvím slučování obcí či jejich vzájemnou spoluprací² a samozřejmě také pomocnou rukou státu a EU, bez které by se rozvoj venkova určitě neobešel. Ať tak či onak, v obou případech sehraává v českých podmínkách významnou úlohu metoda LEADER, která se ukázala velmi účinnou v rozvoji venkova.

2.2 Metoda LEADER v ČR

LEADER je úspěšnou metodou rozvoje venkova, která se v EU aplikuje již od počátku 90. let minulého století. V ČR začala být tato metoda využívána o něco později, tzn. koncem 90. let a její stručný vývoj nastiňuje následující tabulka.

Tab. 2.1: Vývoj přístupu LEADER v ČR

Období	Akce
1999	Setkání českých zástupců s partnery jiných zemí na téma LEADER
2001	První publikace o iniciativě LEADER
2002	Vznik prvních MAS
2004	Zahájen národní program LEADER ČR
2005	Podopatření typu LEADER + jako součást OP RVMZ
	Vzniká národní síť pro venkov s MAS jako hlavními činiteli
	Vyjednává se o podobě NSPRV a PRV pro období 2007-2013
2006	Rozvoj kurzů pro manažery a členy MAS
2007	"Inventura" aktivních MAS
	Dokončují se přípravy progr. dokumentů pro Politiku rozvoje venkova

Zdroj: http://www.leaderplus.cz/cz/article.asp?article_id=299&lang_id=1, vlastní zpracování.

² Varianta slučování není v ČR příliš vítaná, naopak možnost vzájemně spolupracovat ano. Dokládá to i fakt, že od roku 2000 došlo ke sloučení nebo připojení obce pouze v 5 případech. /20/

Metody LEADER bylo využito zejména v těchto programech:

- předvstupní program SAPARD (2000 - 2006),
- OP RVMZ – podopatření typu LEADER + (2004 – 2006),
- Program rozvoje venkova – osa IV LEADER (2007 – 2013),
- Program LEADER ČR (2004 – 2007). /7/

Principy LEADERu vedou k řadě pozitivním efektům, plynoucích zejména ze spojení různých subjektů, které ve venkovském prostoru působí.

A jaké jsou tedy ty pozitivní efekty? Co přináší LEADER českým venkovským regionům?

- zlepšení spolupráce aktivních subjektů v obcích,
- posílení místní demokracie,
- větší zapojení soukromého kapitálu do rozvoje obcí,
- decentralizace ve využití finančních prostředků, o kterém rozhodují více sami místní obyvatelé,
- lepší využití konkrétních specifik venkovských regionů. /3/

2.2.1 Předvstupní program SAPARD

Pokud jde o využití peněz EU pro rozvoj našeho venkova, výbornou přípravou ČR na využívání prostředků v dané oblasti byl předvstupní program SAPARD.

Díky programu SAPARD bylo dosaženo zvýšení finančních příjmů podpořených subjektů, zvýšení produktivity práce, racionalizace výrobních prostředků a racionálnějšího využití výrobních faktorů. Výsledky jsou zřejmé také v pozitivních dopadech na životní prostředí, na větší různorodost, udržitelnost a přitažlivost hospodářských činností na venkově, atd. /33/

V souvislosti s iniciativou LEADER je možné odhalit **vysoký stupeň podobnosti s programem SAPARD**. Nebereme – li v úvahu odlišný základní účel obou nástrojů (LEADER zaměřen na povzbuzování subjektů, které působí na venkově, aby se zamýšlely nad dlouhodobým potenciálem svých oblastí a naopak SAPARD orientuje kandidátské země na priority SZP a učí je používat finanční postupy, které se uplatňují ve strukturální politice EU), jsou hlavní cíle obou „nástrojů“ téměř shodné - kvalita života, ochrana přírodního a kulturního dědictví, tvorba pracovních míst, atd. /1/

Oba typy „nástrojů“ jsou také založeny na předpokladu vzniku a fungování místních partnerství, které sdružují různé místní aktéry a sehrávají důležitou roli při tvorbě rozvojových strategií.

Naopak, co se odlišností týká, lze zaznamenat 2 základní rozdíly, a to ve vzdělávání příjemců (vzdělávání v programu SAPARD zaměřeno výhradně na zemědělce a zemědělskou problematiku, nikoliv na rozvoj obcí a venkova) a v procedurách (implementace LEADER je doprovázena vysokým stupněm decentralizace oproti programu SAPARD). /1/

2.2.2 OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

OP RVMZ patřil mezi operační programy minulého programovacího období a navázal na předvstupní program SAPARD. Jeho hlavním cílem bylo zajištění trvale udržitelného rozvoje venkova, podpora zemědělské prvovýroby a zpracování zemědělských produktů.

OP RVMZ byl zaměřen na 3 priority a řadu opatření, z nichž některá byla dále rozpracována na jednotlivé podopatření (aktivity).

Priorita 1: Podpora zemědělství, zpracování zemědělských produktů a lesnímu hospodářství

Opatření 1.1: Investice do zemědělského majetku /podniků

Opatření 1.2: Zlepšení zpracování zemědělských výrobků

Opatření 1.3: Lesní hospodářství

Priorita 2: Rozvoj venkova, rybářství a odborné školství

Opatření 2.1: Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí

Podopatření 2.1.4 Rozvoj venkova (typu LEADER +)

Opatření 2.2: Odborné vzdělávání

Opatření 2.3: Rybářství

Priorita 3: Technická pomoc

Opatření 3.1: Technická pomoc /30/

2.2.3 Program rozvoje venkova (osa IV)

Jak již bylo řečeno v minulé kapitole, problematika rozvoje venkova byla v rámci reformy SZP vyčleněna z oblasti Politiky soudržnosti a pro současné programovací období se stala součástí SZP – 2. pilířem.

Mezi základní programovací dokumenty, na základně nichž takto nově koncipovaná politika pracuje, patří Strategické zásady rozvoje venkova na období 2007 – 2013 a Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z EAFRD – na úrovni EU (podrobněji představeny v první kapitole) a na národní úrovni pak Národní strategický plán pro rozvoj venkova a Program rozvoje venkova. /2/

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR (NSPRV) je hlavní programovým dokumentem Politiky rozvoje venkova EU v českých podmínkách. Vychází z hlavních strategických zásad EU pro léta 2007-2013 s důrazem na zvyšování ekonomického růstu, vytváření nových pracovních příležitostí a udržitelný ekonomický rozvoj.

NSPRV také zajišťuje spolupráci a koordinaci s ostatními nástroji ČR a EU (Strukturální politika, Politika soudržnosti, ochrana životního prostředí a přírodních zdrojů) s cílem zabránit překryvům ve využívání těchto nástrojů a jejich účinným využíváním vytvářet synergické efekty. /2/

Návazným dokumentem, který rozpracovává NSPRV do jednotlivých opatření, jež provádějí strategii stanovenou v NSPRV v souladu se stanovenými osami, je Program rozvoje venkova ČR na období 2007–2013³.

Jednotlivé osy, priority a opatření:

Osa I: Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

Priorita:

- I. 1 – modernizace, inovace, kvalita
- I. 2 – přechodná opatření pro ČR
- I. 3 – přenos znalostí

Opatření:

- I. 1. 1 – modernizace zemědělských podniků
- I. 1. 2 – investice do lesů
- I. 1. 3 – přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
- I. 1. 4 – pozemkové úpravy
- I. 2. 1 – seskupení producentů
- I. 3. 1 – další odborné vzdělávání a informační činnost
- I. 3. 2 – zahájení činnosti mladých zemědělců
- I. 3. 3 – předčasné ukončení zemědělské činnosti
- I. 3. 4 – využívání poradenských služeb

Osa II: Zlepšování životního prostředí a krajiny

Priorita:

- II. 1 – biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou
- II. 2 – ochrana vody a půdy

I

---

³ Program rozvoje venkova nahradil Horizontální plán rozvoje venkova a OP RVMZ z minulého programovacího období – oba byly financovány z EAGGF. Pro získání finančních prostředků ze sekce orientační byl zpracován OP RVMZ a pro získání finančních prostředků ze sekce záruční byl připraven Horizontální plán rozvoje venkova.

Opatření:

- II. 1. 1 – platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech
- II. 1. 2 – platby v rámci NATURY 2000 a platby související se směrnicí Rady 2000/60/ES
- II. 1. 3 – agroenvironmentální opatření
- II. 2. 1 – zalesňování zemědělské půdy
- II. 2. 2 – platby v rámci NATURY 2000 v lesích
- II. 2. 3 – lesnicko – environmentální platby
- II. 2. 4 – obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů

Osa III: Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace

Priorita:

- III. 1 – tvorba pracovních příležitostí
- III. 2 – podmínky růstu a kvalita života na venkově
- III. 3 – vzdělávání a místní partnerství

Opatření:

- III. 1. 1 – diverzifikace činností nezemědělské povahy
- III. 1. 2 – podpora zakládání podniků a jejich rozvoje
- III. 1. 3 – podpora cestovního ruchu
- III. 2. 1 – obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby
- III. 2. 2 – ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova
- III. 3. 1 – vzdělávání a informace

Osa IV: LEADER

Priorita: Zlepšení řízení a mobilizace vnitřního rozvojového potenciálu venkova

Opatření:

- IV. 1. 1 – místní akční skupina
- IV. 1. 2 - realizace místní rozvojové strategie
- IV. 2. 1 – realizace projektů spolupráce /25/

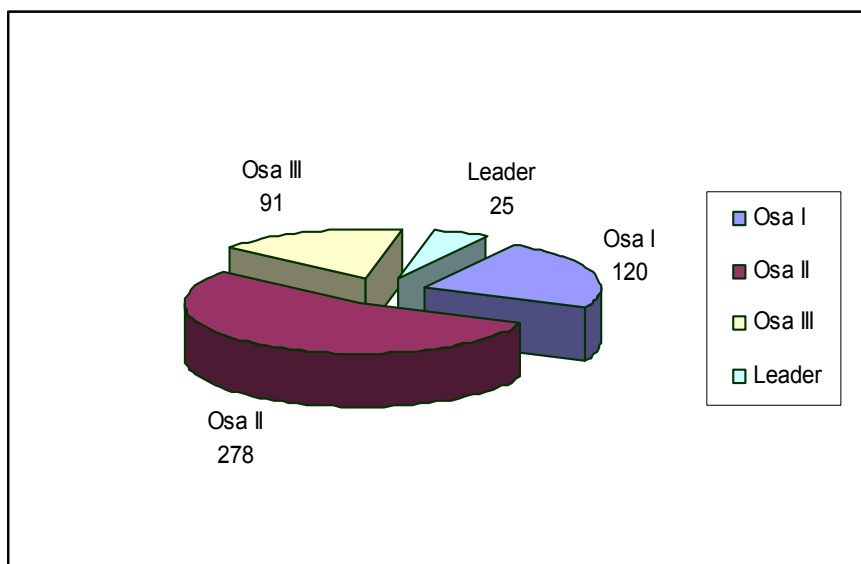
K realizaci byla českému PRV pro období 2007 – 2013 alokována finanční pomoc ve výši 3 615 mil. eur, z nichž 2 815 mil. poskytuje EU. Tyto prostředky budou spravovány akreditovanou platební agenturou, tzn. Státním zemědělským intervenčním fondem, který zprostředkovává finanční podporu nejen z EU ale také z národních zdrojů. /32/

Tabulka 2.2: Rozdělení prostředků z EAFRD pro jednotlivé osy (2007 – 2013)

Osy	Výdaje (v mil.€)	Podíl z EAFRD (v %)	EAFRD (v mil.€)
Osa I	840	22,39	630
Osa II	1 945	55,2	1 554
Osa III	635	16,93	478
Leader	175	5	140
TP	18	0,48	13
CELKEM	3 613	100	2 815

Zdroj: <http://www.mze.cz/UserFiles/File/Landova/TAIEX%20Gandalovi%20j%20RURAL%20DEVELOPMENT%20POLICY.ppt>, vlastní úpravy.

Graf 2.1: Rozdělení finančních prostředků z EAFRD – roční průměr (v mil. €)

Zdroj: http://www.southbohemia.eu/?p=p_275, vlastní zpracování.

O IV ose PRV se hovoří jako o ose horizontální, tzn. měla by tedy procházet napříč všemi ostatními osami. Obsahově navazuje na iniciativu LEADER+, která byla významným programem EU v období 2000 – 2006 navazujícím na předcházející iniciativy LEADER I (1991–1994) a LEADER II (1994–1999). /2/

Metoda této iniciativy se stala po třech svých programových obdobích natolik propracovaná a ověřená, že se její koncepce začala využívat u hlavních programů rozvoje venkova v rozsáhlejší měřítku.

Pro nové členské země, které vstoupily do EU 1.5.2004, nebyla tato iniciativa pro zkrácené programové období 2004 – 2006 otevřena (možnost využití pouze v rámci podopatření OP RVMZ). Hlavní gestoři problematiky rozvoje venkova (MMR a MZe) však přesto zajistili podmínky pro získání zkušeností s touto metodou a vytvořili podobné programy financované z národních zdrojů (např. Program LEADER ČR). /2/

2.2.4 Program LEADER ČR

Jak již bylo zmíněno v předcházející kapitole, iniciativa LEADER, resp. LEADER + nebyla ve zkráceném programovacím období 2004 – 2006 pro ČR přístupná, nicméně v roce 2004 ČR přistoupila k rozšiřování principů této iniciativy založením národního programu LEADER ČR.

LEADER ČR se tak stal každoročním tuzemským investičním⁴ programem sestavovaným Ministerstvem zemědělství od roku 2004 do roku 2007.

V roce 2007 byl Program LEADER ČR vypisován zejména jako příprava MAS pro druhé kolo výzvy v PRV z EAFRD – osa IV, které bude vyhlášeno v roce 2008. Během roku 2007 mohly do programu předkládat žádosti jen ty MAS, které nebyly podpořeny v rámci programu LEADER ČR 2004 – 2006 ani v rámci OP RVMZ - podopatření 2.1.4 (do roku 2007 pouze 36 ze 154 MAS mající zkušenosti s metodou

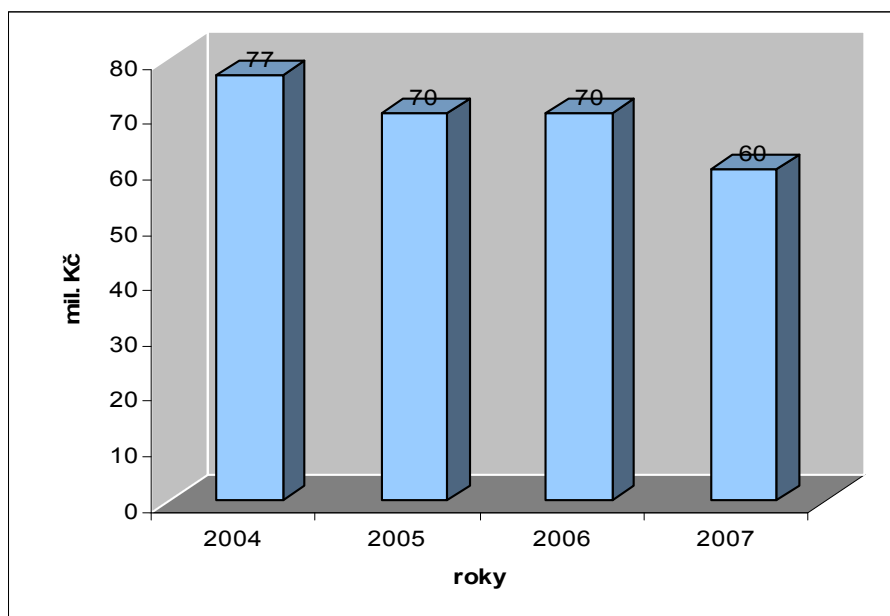
---

⁴ Program LEADER ČR využívá investiční prostředky ze státního rozpočtu na základě zákona o státním rozpočtu ČR na příslušný rok. Tyto prostředky jsou ve schváleném státním rozpočtu součástí rozpočtu Ministerstva zemědělství, programu č. 229220 Podpora rozvoje venkovských mikroregionů, a to jako podprogram č. 229222 s názvem Podpora rozvoje - LEADER.

LEADER – 2004 – 16 vybraných a podpořených MAS, 2005 – 9 nově podpořených, 2006 – 11 podpořených MAS⁵).

Graf 2.2: Rozdělení finančních prostředků Programu LEADER ČR 2004 – 2007

Zdroj: <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6173113>, <http://www.nasepenize.cz/index.php?clanek=289>, vlastní zpracování.

Program byl koncipován podle iniciativy LEADER +, ale samozřejmě zahrnul i prvky předcházejících iniciativ LEADER I a II. Lze říci, že je jakousi přípravou na využití prostředků z EAFRD v programovacím období 2007 – 2013 a současně by měl umožňovat plynulé využití metody iniciativy LEADER od roku 2007.

LEADER přinesl do ČR převratnou změnu. Zatímco dosud byla příprava dotačních programů výhradně věcí veřejné správy, všechny příspěvky poskytovaly přímo orgány veřejné správy a s žádostmi přicházeli většinou jednotliví žadatelé, podle principů LEADERu konkrétní program pro místní příjemce příspěvků připravují MAS, které také peníze rozdělují. Jsou tedy hlavním příjemcem, konečným příjemcem pak mohou být fyzické nebo právnické osoby, obce, svazky obcí, neziskové organizace, podnikatelské subjekty, a to za podmínky, že působí v území, pro které je strategie dané MAS připravena. /3/

⁵ V roce 2007 vybráno 24 MAS, ke konci roku 2007 tedy celkem podpořeno 60 MAS.

Hlavním cílem tohoto programu je podněcovat a podporovat inovační zavádění a realizaci investic zamýšlených v rámci místních strategií, tvorbu originálních integrovaných strategií rozvoje venkovských mikroregionů a aktéry na místní úrovni k úvahám a záměrům využití potenciálů jejich území.

Kromě hlavního cíle jsou v programu vytyčeny také specifické cíle:

- nové formy zlepšení kvality života ve venkovských oblastech,
- nové formy posílení místního ekonomického prostředí a tvorby pracovních míst,
- nové formy zhodnocení místních přírodních a kulturních zdrojů. /31/

Za účelem naplňování hlavního a specifických cílů byly stanoveny 3 cílové aktivity programu:

1. Integrovaný rozvoj venkova,
2. Spolupráce mezi venkovskými oblastmi,
3. Vytváření sítě všech venkovských oblastí EU.

Všechny podporované aktivity by se měly týkat jednoho tématu podpory, tzv. dotačního titulu. Dotační tituly odpovídají specifickým cílům programu, tzn.:

1. Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech,
2. Posílení místního ekonomického prostředí,
3. Zhodnocení přírodních a kulturních zdrojů. /31/

Dále jsou pro představu uvedeny některé typy projektů spadající do jednotlivých dotačních titulů:

Ad 1) Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech:

- obnova vesnické zástavby, zlepšení estetické úrovně,
- obnova veřejných prostranství,

- obnova infrastruktury,
- obnova významných budov a jejich využití jako společenských a informačních center, aj.)

Ad 2) Posílení místního ekonomického prostředí:

- obnova a budování nových vhodných ploch a prostorů pro nové podnikatelské činnosti a inkubátorů pro nové činnosti,
- pořizování technologií k úsporám paliv a energie,
- využití výsledků výzkumu, zavádění nových výrobních strojů a technologií, aj.

Ad 3) Zhodnocení přírodních a kulturních zdrojů:

- obnova zdevastované části krajiny,
- obnova hrází a čištění vodních ploch,
- budování kanalizace nebo čistíren odpadních vod,
- obnova kulturních památek nebo charakteristických stavebních prvků sídel a krajiny, aj. /31/

Pro realizaci výše zmíněných, ale i dalších projektů je nutné předložit 2 typy dokladů:

1. ze strany MAS: územní rozvojová strategie předkládaná na předepsaném formuláři Ministerstvu zemědělství, resp. oddělení koncepcí rozvoje venkova,
2. ze strany předkladatele – příjemce: projekt předložený na předepsaném formuláři příslušné MAS.

O tom, zda bude přijata samotná MAS a její strategie, rozhoduje Oddělení koncepcí rozvoje venkova podle předem stanovených kritérií, jako je např.: strategický přístup, pilotní charakter záměru, uplatnění principu partnerství, reálnost uskutečnění navrženého záměru, meziregionální nebo mezinárodní spolupráce. /31/

Seznam doporučených záměrů schvaluje Hodnotitelská komise Ministerstva zemědělství a konečný přehled vydává Oddělení koncepcí rozvoje venkova.

Co se týká posuzování jednotlivých projektů, hodnocení a výběr provádí výběrová komise MAS nejen podle povinných obecných kritérií (např.: umístění v obci do 2000 obyvatel, příznivý vliv na životní prostředí, tvorba nových pracovních míst, uplatnění rovných příležitostí), ale také podle volitelných, která si stanovuje příslušná MAS (např.: uplatnění výsledků vědy a výzkumu, rozvoj místní tradiční produkce, rehabilitace přírodní krajiny, využití obnovitelných zdrojů energie, aj.) /31/

Finančního zajištění má v kompetenci Státní zemědělský intervenční fond, který zajišťuje administraci a kontrolu plateb směřujících k MAS, která s nimi dále hospodaří a přerozděluje je.

Z toho, co již bylo zmíněno dříve, lze odvodit, že pro organizační zajištění programu sehrávají důležitou roli zejména tyto aktéři:

- Ministerstvo zemědělství (Oddělení koncepcí rozvoje venkova),
- Zemědělské agentury a pozemkové úřady,
- Státní zemědělský intervenční fond,
- MAS. /5/

Právě závěrem zmíněné MAS se výrazně podílí na implementaci programu. Platí, že program LEADER ČR, ale i pro metodu LEADER jako takovou, je základním předpokladem existence MAS, které jsou místními iniciačními a řídicími orgány.

MAS zpracovávají a realizují územní rozvojovou strategii, provádějí administrativní činnosti spojené s příjmem, výběrem a kontrolou projektů v rámci svého území. Nelze ovšem opomenout ani silný regulační a kontrolní vliv různých státních institucí, především zemědělských agentur, pozemkových úřadů v krajích a Státního zemědělského intervenčního fondu, který plní funkci platební agentury. /31/

Principy fungování MAS:

- přístup zdola nahoru,
- 50 % zástupců z veřejného sektoru, 50 % ze soukromého sektoru,
- území geograficky, ekonomicky i sociálně homogenní,
- hustota obyvatel do 120 obyv./km²,
- počet obyvatel od 10 000 – 100 000 obyvatel,
- vlastní právní subjektivita,
- zpracovaná vlastní rozvojová strategie. /3/

První MAS byly zakládány po roce 2001, většina však v letech 2004 – 2006 pod vlivem rostoucí příležitosti získání finančních prostředků pro venkovská území pomocí programů typu LEADER. V současné době v ČR existuje více jak 150 MAS v různém stupni rozvinutosti, což je nejvíce ze všech nových členských zemí EU (přehled MAS na území EU a ČR viz. příloha č. 3 a č. 4). /3/

(Pozn.:Evropská konference o venkovu v Teplé u Mariánských lázní v roce 2005 sblížila zástupce venkova natolik, že mimo oficiální program kongresu byly položeny základy vzniku národní sítě MAS – viz. příloha č. 5. Národní síť rozvoje venkova iniciovala obecně prospěšná společnost Národní observatoř venkova, kterou vytvořili venkovští manažeři z celé republiky. Tato síť MAS by měla propojit jednotlivé tuzemské LEADERovské mikroregiony a navázat je na síť evropskou. Česká republika se navíc díky této konferenci stala členem evropské venkovské asociace ELARD.) /8/

2.3 Hodnocení a doporučení

I když by bylo asi velmi těžké shrnout všechny pozitivní dopady, které LEADER za dobu své existence přináší při rozvoji venkova, na základě již získaných zkušeností, lze říci, že LEADER:

Přiblížil rozhodování:

- jednotlivým lokalitám (není založeno na centrálně jednotném pohledu, lépe respektuje rozdíly mezi oblastmi),
- občanům (díky zapojení místních obyvatel či tzv. přístupu „zdola – nahoru“⁶),
- jednotlivým aktivitám (zavedením systému decentralizovaných zásahů a financování).

Vytvořil spojení mezi:

- aktivitami (v rámci multisektorálního⁷ a integrovaného přístupu),
- organizacemi a občany (prostřednictvím MAS a horizontálního partnerství⁸),
- jednotlivými oblastmi (využitím organizace sítí⁹ a spolupráce). /1/

Nicméně nelze opomenout fakt, že existuje také řada problémů, jejichž řešení může být dalším impulzem pro rozvoj metody LEADER.

Jedná se o:

- opomíjení specifických rysů oblastí při investicích do infrastruktury a vybavení.
- sektorově založené politiky, které neodpovídají specifickým potřebám rozvoje jednotlivých oblastí (např. politika veřejných služeb),
- nedostatečný přístup určitých skupin populace a některých venkovských oblastí k programu Leader,
- chybějící dotace pro dlouhodobé financování aktivit vytvořených nebo podporovaných programem Leader.

---

⁶ Demokratizace oživením akceschopnosti místních kapacit pro tvorbu investic. Tvorba odborných týmů na místní úrovni.

⁷ Integrace výrobních aktivit a služeb na různých úrovních.

⁸ Zavádění konzultací mezi veřejným a soukromým sektorem.

⁹ Zavádění různých forem spolupráce a výměny zkušeností mezi venkovskými oblastmi

- nedostatečné uznávání role místních partnerství ze strany regionálních a ústředních orgánů.
- zlepšování vztahů mezi venkovskými a městskými oblastmi,
- nejednoznačnost, složitost a nestabilita pravidel,
- finanční a administrativní náročnost počátečního rozvoje MAS, aj. /1, 10/

Co je tedy třeba učinit, aby byl Leader udržitelným nástrojem rozvoje venkova?

- zajistit lepší propagaci a seznamování veřejnosti s metodou LEADER jako možností podpory rozvoje venkova,
- rozšířit místní přístup do sektorově zaměřených politik,
- zohledňovat regionální nerovnováhu a problémy, které mohou mít lidé v přístupu ke zdrojům a příležitostem,
- zvýšit možnost využívání veřejných fondů,
- vytvářet podmínky pro zapojování všech aktivit v rámci multisektorového přístupu (největším problémem zemědělství),
- podporovat lokální, regionální i národní sítě, stejně tak jako vazby mezi městskými a venkovskými oblastmi. /1, 10/

3 LEADER a jeho naplňování místní akční skupinou Rožnovsko

3.1 Spolupráce obcí

Z podnětu Programu rozvoje venkova a programu SAPARD započala ve druhé polovině 90. let dobrovolná spolupráce obcí k řešení společných problémů v rámci tzv. mikroregionů. Nejdříve byla spolupráce založena na různé právní bázi, od roku 2001 se však ustálil nejčastější typ mikroregionů definovaný dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, kdy obce mezi sebou uzavíraly smlouvy za účelem splnění konkrétního úkolu či víceúčelové smlouvy za účelem rozsáhlejší spolupráce (viz. příloha č. 6).

V posledních několika letech došlo a stále dochází k výraznému posunu v hlavních příčinách vzniku jednotlivých forem „meziobecní“ spolupráce. Pokud se v průběhu 90. let obce sdružovaly především za účelem obecného rozvoje území se zaměřením na oblasti technické infrastruktury a životního prostředí, tak v posledních letech je nejčastějším důvodem ke spolupráci rozvoj cestovního ruchu pomocí společné propagace mikroregionu a rozvoje venkovské turistiky. Je to dáno hlavně zvyšujícím se pokrytím infrastrukturních sítí, zvyšující se národní i mezinárodní podporou odvětví cestovního ruchu a stále větší snahou o rozvoj alternativních aktivit ve venkovských oblastech, kde zemědělské hospodaření ztratilo či ztrácí na významu. /3/

Od roku 2004 pak vznikají nové typy mikroregionů (tzv. leaderovské, odpovídající MAS) z podnětu programů typu LEADER, využívající metody LEADER a právě jedním z těchto mikroregionů je i MAS Rožnovsko.

3.2 MAS Rožnovsko – popis území

Území MAS Rožnovsko leží v severovýchodní části Zlínského kraje. Je vymezeno obcemi: Horní Bečva, Hutisko-Solanec, Prostřední Bečva, Valašská Bystřice, Vidče, Vigantice, Zubří, Velká Lhota, Zašová a Stráž nad Bečvou. (viz. příloha č. 7).

Na tomto území žilo při SLDB 2001 celkem 19 951 obyvatel (k 31. 12. 2006 je to 20 471 obyvatel). Celková rozloha území je 218,87 km², hustota obyvatel činí 96,3 obyv./km². /37/

Katastry obcí tvořící území MAS Rožnovsko společně vytváří jednotlý celek. Jejich potenciál jak v turistice, ekonomice, zemědělství a kultuře předurčuje tyto obce ke společnému rozvoji. Geografické umístění umožňuje také společné řešení dopravní a technické infrastruktury a ochranu krajiny.

3.2.1 Představení silných a slabých stránek území MAS Rožnovsko

Každé území je charakteristické určitými silnými stránkami a příležitostmi, které využívá pro svůj rozvoj, stejně jako slabými stránkami a hrozbami, které se snaží v souvislosti se svým rozvojem eliminovat. Analýza území MAS Rožnovsko byla zaměřena zejména na odhalení silných a slabých stránek ve 4 oblastech (hospodářský vývoj, infrastruktura, kvalita života, cestovní ruch), které se pro toto území jeví jako nejdůležitější, a to nejen z pohledu Strategického plánu LEADER pro MAS Rožnovsko, o němž bude zmínka ještě v dalších kapitolách. /37, 38/

1. Hospodářský vývoj

Silné stránky:

- větší počet menších a středních firem, není závislost na jednom hlavním zaměstnavateli,
- dostatečné zdroje kvalifikované a flexibilní pracovní síly,
- příznivá vzdělanostní struktura obyvatel reflektující potřeby mikroregionu,
- standardní vybavenost území rozvody elektrické energie,
- vysoký stupeň plynofikace mikroregionu,
- standardní pokrytí území mikroregionu pevnými telefonními linkami i signálem mobilních operátorů,
- poměrně kvalitní dopravní obslužnost autobusovou dopravou, aj.

Slabé stránky:

- struktura populace,
- nedostatek kapitálu na investice do infrastruktury,
- nepřipravenost území pro významnější investice na zelené louce (absence investičně připravených průmyslových zón),
- nízká úroveň aktivit zaměřených na získávání zahraničních investorů,
- nedostatek investic do moderních technologií,
- špatná dostupnost a napojení mikroregionu na dálniční a rychlostní komunikace, špatná dopravní propustnost regionu,
- špatný technický stav místních komunikací,
- nižší kupní síla obyvatel, aj.

Příležitosti:

- zlepšování legislativních podmínek pro podnikatele,
- rozvíjení partnerství veřejné správy, soukromého sektoru a neziskových organizací,
- koordinační přístup samosprávy při rozvoji podnikatelských ploch a areálů,
- využití stávajících podpůrných programů vč. prostředků EU,
- rozvoj moderních informačních a komunikačních technologií,
- podpora odborného vzdělávání včetně poradenství, aj.

Hrozby:

- odchod významných investorů z mikroregionu,
- odliv kvalifikovaných pracovních sil,
- preference sociálních příjmů před příjmy pracovními zvláště u nízkopříjmových skupin profesí,
- nedostatečná podpora malých a středních podnikatelů,
- nízká dostupnost úvěrů pro podnikatelské subjekty,
- pokračující chátrání místních komunikací a silnic I., II. a III. tříd z důvodu nedostatku finančních prostředků na jejich opravy, aj.

2. Infrastruktura

Silné stránky:

- poměrně kvalitní dopravní obslužnost obcí autobusovou dopravou,
- standardní vybavenost území rozvody elektrické energie,
- vysoký stupeň plynofikace mikroregionu,
- standardní pokrytí území mikroregionu pevnými telefonními linkami,
- existence málo frekventovaných komunikací vhodných pro cyklistickou dopravu, aj.

Slabé stránky:

- odlehlost mikroregionu vůči správním centrům kraje a ČR,
- nedostatek kapitálu na investice do infrastruktury,
- nepřipravenost území pro významnější investice na zelené louce (absence investičně připravených průmyslových zón),
- špatná dostupnost a napojení mikroregionu na dálniční a rychlostní komunikace, špatná dopravní propustnost regionu,
- zastaralé a místy kapacitně nevyhovující úseky vodovodního potrubí a kanalizace, případně zcela chybějící,
- málo rozvinutá infrastruktura pro cyklistickou dopravu,
- nedostatečné čištění a svod odpadních vod, aj.

Příležitosti:

- rozvíjení partnerství veřejné správy, soukromého sektoru,
- maximální využití stávajících podpůrných programů vč. prostředků EU a státního rozpočtu na rozvoj infrastruktury,
- rozvoj moderních informačních a komunikačních technologií,
- další rozšíření sítě cyklotras a cyklostezek,
- budování infrastruktury pro bytovou výstavbu, aj.

Hrozby:

- pokračující chátrání místních komunikací a silnic I., II. a III. tříd na území mikroregionu z důvodu nedostatku finančních prostředků na jejich opravy,
- restriktivní politika státních orgánů v oblasti životního prostředí,
- nedostatečná ochrana území před povodněmi (zajištění průtočnosti vodních toků), aj.

3. Kvalita života

Silné stránky:

- kvalitní bytový fond,
- poměrně kvalitní dopravní obslužnost obcí autobusovou dopravou,
- stabilizovaná síť a dostatečná kapacita mateřských, základních a středních škol a školských zařízení,
- stabilizovaná a dostatečná zdravotní a sociální péče,
- kvalitní životní prostředí na národní i evropské úrovni (území náleží k CHKO Beskydy a Natura 2000), aj.

Slabé stránky:

- odlehlost mikroregionu vůči správním centrům kraje a ČR,
- nadprůměrná míra nezaměstnanosti v porovnání se Zlínským krajem a ČR,
- podmínky pro společenské, kulturní a sportovní vyžití pro místní občany,
- absence plánování sociálních služeb,
- nedostatek finančních prostředků na údržbu kulturních a sportovních zařízení,
- nedostatečná míra čištění odpadních vod především v oblastech rozptýlené zástavby, aj.

Příležitosti:

- rozvíjení partnerství veřejné správy, soukromého sektoru a neziskových organizací,
- maximální využití stávajících podpůrných programů vč. prostředků EU k trvale udržitelnému rozvoji mikroregionu,
- modernizace a zlepšení technického vybavení škol a školských zařízení,
- tvorba školských vzdělávacích programů podle vývojových trendů a požadavků trhu práce v regionu,
- podporou bydlení zlepšit podmínky života v obcích (podpora mladých a sociálně slabých), aj.

Hrozby:

- stárnutí obyvatelstva a s ním spojené negativní dopady,
- růst nezaměstnanosti,
- nedostatečná státní podpora bytové výstavby,
- nepřipravenost legislativy na přesun sociálních služeb na obce,
- nedostatečná ochrana území před povodněmi, aj.

4. Cestovní ruch

Silné stránky:

- poměrně kvalitní dopravní obslužnost obcí autobusovou dopravou,
- významné dlouhodobé postavení regionu k rozvoji cestovního ruchu - existence významných turistických cílů,
- množství ubytovacích kapacit v turistických centrech a sportovních zařízení pro letní i zimní rekreaci,
- existence málo frekventovaných komunikací vhodných pro cyklistickou dopravu,
- existence turistického informačního centra,
- relativně nenarušené životní prostředí,
- množství pořádaných kulturně společenských a sportovních akcí v centru mikroregionu, aj.

Slabé stránky:

- poměrně krátká průměrná doba pobytu turistů v mikroregionu,
- nevyvážené podmínky pro společenské, kulturní a sportovní vyžití pro místní občany a turisty,
- nedostatečná kvalitativní úroveň infrastruktury a služeb pro účastníky cestovního ruchu,
- špatná dostupnost a napojení mikroregionu na dálniční a rychlostní komunikace, špatná dopravní propustnost regionu,
- nedostatečná propagace cestovního ruchu jako důležitého ekonomického odvětví mezi obyvateli,
- nedostatek kvalifikovaných pracovníků v cestovního ruchu (např. jazyková vybavenost),
- nedostatek finančních prostředků na údržbu historických památek, kulturních a sportovních zařízení,
- málo rozvinutá agroturistika, aj.

Příležitosti:

- rozvíjení partnerství a spolupráce veřejné správy, soukromého sektoru a neziskových organizací,
- maximální využití stávajících podpůrných programů vč. prostředků EU,
- adaptace struktur na nové podmínky a zkvalitňování infrastruktury pro rozvoj cestovního ruchu v návaznosti na rostoucí poptávku po turistických atraktivitách v regionu,
- certifikace služeb v oblasti cestovního ruchu,
- růst infrastruktury pro cestovní ruch,
- další rozšíření sítě cyklotras a cyklostezek, aj.

Hrozby:

- odliv kvalifikovaných pracovních sil v oblasti cestovního ruchu,
- nedostatečná podpora malých a středních podnikatelů v oblasti cestovního ruchu,

- neochota akceptovat cestovní ruch jako jeden z pilířů ekonomiky regionu,
- rostoucí konkurence jiných turistických destinací s komplexním marketingem,
- nárůst automobilové osobní a nákladní dopravy,
- restriktivní politika státních orgánů v oblasti životního prostředí, aj.

3.3 Založení, historie

Partnerství mezi veřejnou, soukromou a neziskovou sférou, které je jak víme z předcházejících kapitol jedním ze základních kamenů metody LEADER, probíhalo na území Rožnovska již několik let. Významným impulsem k dalšímu rozvoji tohoto partnerství bylo otevření programu LEADER pro Českou republiku. Na základě principů programu LEADER se tedy představitelé Rožnovska rozhodli k institucionalizaci partnerství.

Iniciátorem založení MAS Rožnovsko, jejíž vznik byl připravován cca ½ roku, byla především veřejná správa (obce a Sdružení mikroregion Rožnovsko). V tomto období proběhla řada setkání starostů obcí, podnikatelů a zástupců nestátního neziskového sektoru působících na území Rožnovska. Všichni stávající aktéři byli přesvědčeni o výhodnosti a přednostech takového partnerství. Zástupci veřejné správy doporučili podnikatele a zástupce neziskové sféry, kteří budou schopni realizovat rozvoj nejen z pohledu svých lokálních zájmů. Podnikatelé přispěli svými náměty na zaměření MAS a neziskový sektor doplnil představy o budoucí práci MAS především v oblasti rozvoje kultury a ochrany životního prostředí. Výstupem bylo založení MAS Rožnovska na ustavující schůzi Valné hromady dne 25.4.2006. /36/

Tabulka 3.1: **Přehled členů MAS Rožnovsko**

Přehled členů MAS Rožnovsko - zástupci veřejného sektoru		
Název subjektu	Zástupce subjektu	Zastupující oblast
Obec Zašová	Ing. Anna Mikošková	Veřejná správa
Obec Horní Bečva	Mgr. Oldřich Ondryáš	Veřejná správa
Obec Hutisko - Solanec	Vojtěch Pavlica	Veřejná správa
Obec Prostřední Bečva	Ing. František Juřík	Veřejná správa
Obec Střítež nad Bečvou	Mgr. Martin Beneš	Veřejná správa
Obec Valašská Bystřice	Ing. Miroslav Martinek	Veřejná správa
Obec Velká Lhota	František Cibulec	Veřejná správa
Obec Vidče	Mgr. Štěpánka Mikulenkova	Veřejná správa
Obec Vigantice	Ing. Radek Porubský	Veřejná správa
Město Zubří	Ing. Jaroslava Kretková	Veřejná správa

Přehled členů MAS Rožnovsko - zástupci soukromého a nezisk. sekt.		
Název subjektu	Zástupce subjektu	Zastupující oblast
Lyžařský areál Solisko	Josef Blinka	Soukromý sektor
Baroš Milan	Baroš Milan	Soukromý sektor
Trčka Martin	Trčka Martin	Soukromý sektor
Rudolf Jurajda - fa Rolf	Rudolf Jurajda	Soukromý sektor
TJ Sokol Prostřední Bečva	Anna Blinková	Neziskový sektor
CM Commodum,s.r.o.	Miroslav Zezulka	Soukromý sektor
Josef Ondrech	Josef Ondruch	Soukromý sektor
Jan Vávra	Jan Vávra	Soukromý sektor
ZOD Rožnovsko	Josef Mikunda	Soukromý sektor
TJ Vidče	Ing. Dalibor Kubiš	Neziskový sektor
Mézl & Janíček,s.r.o.	Bronislav Janíček	Soukromý sektor
Valašské ZOD Zašová	Ing. Jan Jadrníček	Soukromý sektor
Cobber,s.r.o.	Ing. Dalibor Švec	Soukromý sektor
DO.OL-GLASS,s.r.o.	Tomáš Dořičák	Soukromý sektor
KMO Zubří, s.r.o.	Vincenc Mizera	Soukromý sektor

Zdroj: Strategie Leader MAS Rožnovska období 2007 – 2013, interní materiál, vlastní zpracování.

Z výše uvedených tabulek vyplývá, že členské obce patří do dvou již dávno existujících mikroregionů, a to Valašskomeziříčsko-Kelečsko (členové: Branky na Moravě, Choryně, Jarcová, Kelč, Kladeruby, Kunovice, Lešná, Loučka, Mikulůvka, Oznice, Podolí, Police, Střítež nad Bečvou, Valašské Meziříčí, Velká Lhota, Zašová) a Rožnovsko (členové: Dolní Bečva, Horní Bečva, Hutisko - Solanec, Prostřední Bečva, Rožnov pod Radhoštěm, Valašská Bystřice, Vidče, Vigantice, Zubří), nicméně i přesto

cítily některé z těchto obcí jakousi potřebu užší spolupráce, která vedla ke vzniku MAS Rožnovsko, slučující obce z obou těchto mikroregionů.¹⁰ /36/

3.3.1 Projekt k založení MAS Rožnovsko

Vznik MAS Rožnovsko byl podmíněn zpracováním projektu, jehož hlavním cílem mělo být osvojení schopností všech účastníků rozvoje území pro stabilní a perspektivní funkčnost MAS a ztvárnění Strategie (která bude blíže popsána v další kapitole) dle podmínek programu LEADER +.

Projekt se vztahoval k OP Rozvoje venkova a multifunkčního zemědělství (k prioritě II.- Rozvoj venkova, rybářství a odborné vzdělání, k opatření 2.1. – posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí, k podopatření 2.1.4. – Rozvoj venkova – typu LEADER+, jako investiční záměr 2.1.4. c) 2. skupina – osvojování schopností), z něhož (resp. z Evropského zemědělského záručního fondu – EAGF) byla také vyplacena částka 300 000 Kč, která byla použita na založení MAS. /36/

Prioritou projektu bylo dosažení nové úrovně spolupráce sousedících obcí z částí dvou původních mikroregionů Valašskomeziříčsko-Kelečsko a Rožnovsko, rozvoj ekonomické role příslušných obcí a dalších subjektů nového regionu, využití geografické pozice, rozvoj vztahů mezi regionálními centry a jednotlivými obcemi, využití historického a přírodního potenciálu místního venkova, zvýšení turismu a atraktivnosti okolí pro návštěvníky a podpora tradiční kultury (hudba, tanec, jazyk, umění a řemesla lokálního charakteru), zapojení dalších místních subjektů do veřejného života. /36/

Taktéž byl zaměřen na zvládnutí nových technologií a novodobých hospodářských požadavků, na koordinaci a případně vlastní účast u významných investičních akcí, na sladování všeobecných zájmů území, dosažení společného postupu obcí při dosahování ekologické stability s všeobecnou ochranou životního

---

¹⁰ Hlavními iniciátory návrhu vzniku MAS byly 4 obce, a to Zašová, Střítež nad Bečvou, Vidče a Zubří.

prostředí ve jmenované oblasti. Nezbytnou součástí projektu bylo i zapojení širokých vrstev obyvatelstva do spolupráce při řešení individuálních problémů daných lokalit.

Výsledkem projektu, kromě vytvoření MAS jako takové, mělo být také zpracování Strategie MAS Rožnovsko a související náležitosti (zřízení informačního systému na webových stránkách, databáze záměrů, získání dovedností s předpokladem oživení území atd.). /36/

3.4 Strategie MAS Rožnovsko

Strategie MAS Rožnovsko je uceleným, komplexním rozvojovým dokumentem, vztahujícím se na celé území MAS.

Obce spadající do MAS Rožnovsko mají bohaté zkušenosti s využíváním regionálních, národních i evropských programů a politik regionálního rozvoje (jak ostatně dokládají níže uvedené tabulky), a proto při zpracovávání strategie MAS (jako jednoho z potřebných dokumentů) provedla podrobnou analýzu nejvýznamnějších realizovaných programů a projektů a na tyto aktivity dále navázala.

Tabulka 3.2: **Přehled využití evropských programů**

Programy EU			
Název projektu	Předkladatel	Program	Dotace v Kč
Rozvoj a zkvalitňování území	Obec Valašská Bystřice	INTEREG III A	3 600 000
Portášské chodníčky	Valašský sbor portášský	INTEREG III A	235 000
Čistá řeka Bečva	Mikroregion Vsetínsko	ISPA	x
Dopravní infrastruktura k poutnímu místu	Obec Zašová	INTEREG III A	4 000 000
Nákup zemědělských strojů	ZOD Rožnovsko	OP RVMZ	765 000

Zdroj: Strategie LEADER MAS Rožnovsko 2007 – 2013, interní materiál, vlastní zpracování.

Tabulka 3.3: **Přehled využití národních programů**

Programy ČR			
Název projektu	Předkladatel	Program	Dotace v Kč
Rekonstr. kotelny ZŠ a teplofikace obce	Obec Valašská Bystřice	SFŽP ČR	29 700 000
Rekonstrukce a přístavba ZŠ	Obec Valašská Bystřice	MF ČR	30 000 000
Kanalizace 7. stavba Zašová	Obec Zašová	SFŽP ČR	19 000 000
Rekonstrukce ZŠ Zašová	Obec Zašová	MF ČR	35 000 000
Orlovna + bowling	Orel Zašová	MF ČR	11 000 000
Rekonstrukce OÚ Zašová	Obec Zašová	MF ČR	7 000 000
Plynofikace obce I. a II. etapa	Obec Prostřední Bečva	SFŽP ČR	13 900 000
Rekonstrukce tenisových kurtů	Obec Střítež nad Bečvou	MŠMT	2 000 000

Zdroj: Strategie LEADER MAS Rožnovsko 2007 – 2013, interní materiál, vlastní zpracování.

Tabulka 3.4: **Přehled využití regionální programů**

Regionální programy			
Název projektu	Předkladatel	Program	Dotace v Kč
Rekonstrukce komunikací	Obec Zašová	Zlínský kraj	900 000
Bezdrátový rozhlas	Obec Zašová	Zlínský kraj	230 000
Rekonstrukce fotbalového hřiště	Obec Střítež nad Bečvou	MMR	1 278 000
Dětské hřiště u Lidového domu	Obec Střítež nad Bečvou	Zlínský kraj	364 000
Úprava obecního hřbitova	Obec Střítež nad Bečvou	Zlínský kraj	562 000

Zdroj: Strategie LEADER MAS Rožnovsko 2007 – 2013, interní materiál, vlastní zpracování.

Prioritně se pak zaměřila na oblasti, které doposud nebyly dostatečně řešeny v minulých programech jako je rozvoj služeb, rozvoj tradiční řemeslné výroby, záměry zaměřené na zlepšování životního prostředí a společenského života. Podpořené projekty v rámci této Strategie by pak měly vhodně doplnit a rozšířit doposud uplatňované programy na území MAS Rožnovsko.

Při zpracování Strategie MAS Rožnovsko také využila získaných zkušeností členů MAS se snahou o odstranění chyb z dřívějších programů – zejména nedostatečná spolupráce, malé prosazování principu partnerství, uplatňování lokálních zájmů a nedostatečná spolupráce při plánování rozvoje území. /37/

3.4.1 Hlavní témata strategie

Hlavní témata strategie byla stanovena na základě několikaměsíční diskuze se všemi rozhodujícími partnery ovlivňující rozvoj území Rožnovska a to tak, aby nově vzniklý mikroregion naplnil stanovenou vizi, tedy:

- zabezpečil svým obyvatelům vysoké standardy života,
- zajistil příznivé podnikatelské prostředí a rostoucí ekonomiku založenou na diversifikované průmyslové výrobě, zemědělství, rozvoji služeb a řemesel,
- byl turistickou destinací využívající bohaté kulturní tradice, čisté životní prostředí, historický a kvalitní přírodní potenciál oblasti. /28/

Na základě této vize byla zvolena tři základní témata:

1. *Zlepšování podmínek pro rozvoj cestovního ruchu* - podporovány by měly být investice do infrastruktury menšího charakteru na místní úrovni s přihlédnutím na širší dopad a také neinvestiční projekty směřující k propagaci cestovního ruchu na Rožnovsku.
2. *Podpora drobného zemědělství, lesnictví a zachování tradičního rázu krajiny* - krajinný ráz a přírodní bohatství je jednou z největších předností Rožnovska. Uchování a údržba krajinného rázu je zabezpečena především ze strany zemědělců a lesníků. Podpora do zemědělství a lesnictví bude směřovat k modernizaci podniků s cílem jejich stabilizace a zajištění další existence po roce 2013.
3. *Trvale udržitelný život na venkově* - cílem je zastavit odchod mladých lidí z regionu do větších měst a naopak přilákat do regionu nové lidi, kteří s sebou přinesou nové myšlenky a náměty na rozvoj celého Rožnovska. Cestu k naplnění tohoto cíle vidí především v nabídce pracovních příležitostí, rozvoji služeb, zlepšení vybavenosti a vzhledu obcí a udržení kvalitního životního prostředí na Rožnovsku. /37/

Vize (tedy 3 hlavní témata) by měla být naplňována prostřednictvím tzv. Fichí, které rovněž odpovídají osám, resp. opatřením Programu rozvoje venkova na období 2007 – 2013. Jedná se o:

- FICHE 1: Podpora podnikání v cestovního ruchu
  - III.1.3 Podpora cestovního ruchu
- FICHE 2: Podpora rozvoje zemědělství a lesnictví
  - I.1.1 Modernizace zemědělských podniků
- FICHE 3: Kvalita života
  - III.2.1 Základní služby pro hospodářství a obyvatelstvo venkova
  - I.1.2 Investice do lesů

Proč podpora cestovního ruchu? Cestovní ruch představuje v dnešní době jedno z nejrychleji rostoucích, ale současně i nejvíce konkurenční prostředí. Pro Rožnovsko představuje cestovní ruch významný potenciál ekonomického rozvoje. Vyžití bohatého přírodního a kulturního bohatství mikroregionu však vyžaduje tvořivý přístup k rozvoji infrastruktury, služeb a tvorbě komplexních produktů pro různé kategorie návštěvníků – sportovní, společenské a kulturní aktivity. Nalezení nových tvořivých přístupů jak na trhu prodat Rožnovsko jako populární cíl se neobejde bez společného zapojení místní správy, státní správy, nestátních neziskových organizací a podnikatelů z oblasti cestovního ruchu. Region může uspět pouze tehdy, pokud realisticky ohodnotí své zdroje, zváží všechna pro a proti, naplánuje akce a projekty, které budou nabízet přednosti regionu na trhu. /38/

Proč rozvoj zemědělství a lesnictví? V současné době je patrný odklon od intenzivního zemědělství zatěžujícího životní prostředí, zvyšuje se význam zemědělství jako nástroje pro údržbu krajiny. Zemědělství má pro region Rožnovsko významnou úlohu. Mimo ekonomické přínosy sehrává nezastupitelnou roli při údržbě a rozvoji krajiny. Geografická poloha a přírodní podmínky mikroregionu předurčují rozvoj ekologického zemědělství v podhorských podmínkách a chov hospodářských zvířat. Příležitostí je i možná integrace návazných oblastí jako je cestovní ruch, přírodní zdroje

(produkce energetických plodin, využití obnovitelných zdrojů energie) a životní prostředí. /38/

Proč podpora kvality života? Kvalita života představuje významný faktor konkurence mezi obcemi, městy a regiony, které usilují o nové obyvatele a o udržení stávajících. Vedle možnosti najít zaměstnání v dosahu místa bydliště jde především o nabídku dostupného bydlení, služeb a kvalitního životního prostředí. Významným faktorem je i možnost kulturního, společenského a sportovního vyžití pro všechny věkové kategorie, přístup ke vzdělání a zajištění sociální a zdravotní péče. Podpořené aktivity by měly stimulovat procesy, které povedou k integraci všech obcí a obyvatel k vytváření plnohodnotného občanského života ve všech částech mikroregionu, vytváření podmínek pro kulturní a společenské vyžití obyvatel mikroregionu a především vytváření nových pracovních míst a omezování nutnosti vyjíždět za prací mimo oblast. Podporovány budou i záměry směřující k péči o kultivaci vzhledu obcí (řešení odpočinkových ploch, údržba a rozšiřování zeleně v obcích, řešení center obcí), podpoře rozvoje služeb pro obyvatelstvo, dále výstavba a rekonstrukce sportovišť, výstavba, rekonstrukce a modernizace multifunkčních objektů pro kulturní, sportovně-relaxační a společenské aktivity, apod. /38/

(Pozn.: bližší informace o legislativním rámci, vymezení podporovaného území, o podmínkách poskytnutí podpory, o příjemcích podpory atd. lze nalézt na internetových stránkách MAS Rožnovsko, www.masroznovsko.cz).

3.4.2 Strategický plán LEADER

Integrovaná strategie je uceleným, komplexním rozvojovým dokumentem, vztahujícím se na celé území MAS a vznikla přímo pod vedením MAS Rožnovsko, ve spolupráci veřejné a soukromé sféry a při koordinování zlínské Regionální rozvojové agentury Východní Moravy.

Strategický plán LEADER z něj vychází, respektuje jej a co je nejpodstatnější, že prostřednictvím něj bude možné z Programu rozvoje venkova, podporovaného prostředky EU, realizovat vybrané relevantní priority a záměry stanovené v integrované

strategii území. Pro realizaci dalších záměrů ze strategie potom budou hledány a voleny další vhodné dotační programy, jako např.: OP Životní prostředí, programy přeshraniční spolupráce, OP Podnikání a inovace, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a další programy. /38/

3.4.3 Realizace projektů

Různé formy spolupráce v rámci území MAS by se měly stále více realizovat, pokud dojde k řešení jednotlivých projektů v rámci jednotlivých Fichí.

Vyhlášení příjmu žádostí o prostředky pro jednotlivé projekty by mělo probíhat formou výzev, které by měly obsahovat:

- druh opatření Fiche,
- cíl opatření Fiche,
- popis financovaných opatření,
- vymezení území,
- vymezení žadatelů,
- vymezení způsobilých výdajů, formu a výši podpory,
- termín realizace, termín vyhlášení a ukončení výzvy,
- místo pro podání žádostí a způsob podání,
- odkaz na podrobnější informace k podání žádosti, kde bude formulář žádosti a podrobné instrukce k vyplnění. /38/

Výzva k předkládání projektů ke každé Fichi by měla být zveřejněna na webových stránkách, v obecních zpravodajích, v místních novinách, na úředních deskách obecních úřadů a na stránkách mikroregionu. Tímto se zabezpečí informování všech potencionálních příjemců podpory bez možnosti upřednostňovat jakoukoliv skupinu příjemců podpory¹¹.

---

¹¹ MAS Rožnovsko předpokládá, že výzvy k předkládání projektů budou vyhlašovány 2 x ročně. V případě nedočerpání alokace na příslušný rok MAS vyhlásí mimořádné kolo.

Z hlediska hodnocení a výběru projektů, je třeba nastínit organizační zajištění MAS, na němž se podílí Valná hromada, Programový výbor, Rada MAS, Výběrová komise a sekretariát.¹²

a) Valná hromada – nejvyšší orgán MAS, mezi jejíž činnosti patří:

- schvaluje stanovy, jejich změny a doplňky,
- schvaluje rozpočet MAS z vlastních zdrojů,
- rozhoduje o změně právního statutu nebo o sloučení,
- rozhoduje o přijetí a vyloučení člena MAS, aj.

b) Rada MAS:

- tvoří ji předseda a 2 místopředsedové,
- vykonává rozhodnutí Valné hromady,
- řídí a zastupuje MAS, aj.

c) Programový výbor:

- zpracovává Strategii a kritéria hodnocení projektů pro Výběrovou komisi,
- vybírá typy projektů,
- konzultuje výběr projektů s Výběrovou komisí,
- schvaluje výběr projektů provedený Výběrovou komisí a schválený výběr předává ke schválení Valné hromadě, příp. neschválený výběr předává zpět Výběrové komisi se svými připomínkami k doplnění, aj.

d) Výběrová komise:

- třídí, hodnotí a vybírá projekty předložené žadateli,
- předkládá výběr projektů ke schválení Programovému výboru, aj.

---

¹² Ve všech rozhodujících orgánech je dodržena podmínka programu LEADER – zastoupení veřejného sektoru max. 50 %, zastoupení podnikatelského a neziskového sektoru min. 50%.

e) Sekretariát:

- sekretariát přijímá a registruje žádosti, připravuje podklady pro Programový výbor a Výběrovou komisi a vyřizuje korespondenci,
- manažer konzultuje s žadateli projekty, zajišťuje pořádání seminářů a školení a vykonává další činnosti mu uložené předsedou nebo orgány MAS,
- vede svůj vlastní zásobník projektů, který je průběžně aktualizován. V zásobníku je přehled všech námětů projektů v území MAS, a to v nejrůznějším stádiu rozpracovanosti. Jsou zde jak pouhé náměty, tak i projekty které jsou již kompletně projekčně připraveny a nachystány v případě získání finanční podpory bezprostředně k realizaci. /37/

Výběr projektů tedy provede Výběrová komise MAS Rožnovsko, přičemž hodnoceny by měly být pouze ty projekty, které projdou administrativní kontrolou, kontrolou finančního zdraví žadatele a ekonomickou životností projektu.

Hodnocení projektů by mělo probíhat ve dvou fázích:

1. Veřejná obhajoba projektu – každý žadatel Výběrové komisi představí svůj projekt.
2. Výběrová komise provede výběr projektů dle hodnotících kritérií¹³, která jsou platná pro konkrétní opatření, v rámci kterých je na projekt žádána dotace. /37/

Výstupem této procedury by měl být seznam projektů seřazený dle získaných bodů s uvedením schválení/neschválení dotace na konkrétní projekt. Všechny takto vybrané projekty se předají na SZIF spolu se seznamem, protokolem, žádostmi. SZIF posoudí předložené projekty, sepiše Dohodu a nastane průběh realizace.

---

¹³MAS Rožnovsko převezme výběrová kritéria stanovená v PRV na období 2007 -2013 u jednotlivých opatření, které si zvolila a k těmto kritériím případně dále stanoví svá další kritéria.

MAS v této fázi sehrává důležitou úlohu – měla by předávat potřebnou dokumentaci SZIF k proplacení¹⁴, dále by měla být pomocníkem při řešení problémů a dotazů, apod.

Pro část realizace by měl být také vypracován harmonogram plánu kontrol, který bude zahrnovat kontroly ex-ante, on-going a ex-post. Tyto kontroly by měly probíhat nezávisle na kontrolách SZIF. /37/

3.5 Finanční zajištění MAS

Předpokládá se, že finanční prostředky přidělené MAS by měly být rovnoměrně rozděleny do jednotlivých let. Pouze pro rok 2008 se počítá s vyšší alokací, a to zejména z důvodu většího množství již aktuálně připravených projektů jednotlivých potenciálních zájemců. /38/

Tabulka 3.5: Rozdělení prostředků MAS z EAFRD v období 2008 – 2013

Rozdělení prostředků z EAFRD (v %)						
Období	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Finanční prostředky	20	16	16	16	16	16

Zdroj: Strategický plán LEADER, interní materiál, vlastní zpracování.

Tabulka 3.6: Rozdělení prostředků MAS v rámci Fichí pro období 2008 – 2013

Finanční plán podle fichí (v %)			
Fiche	1	2	3
Finanční prostředky	35	25	40

Zdroj: Strategický plán LEADER, interní materiál, vlastní zpracování.

¹⁴ SZIF administruje a kontroluje platby z EAFRD – osa I, II, III, IV a také platby z Evropského rybářského fondu.

Co se týká finančních prostředků MAS jako takové, snaží se být samostatná. Organizační struktura, kvalifikační zajištění a odborné zázemí MAS umožňuje využití tohoto potenciálu ke generování dalších finančních zdrojů. Mezi takové aktivity patří například přednášková, vzdělávací činnost, poradenství při zpracování projektů pro dotační programy apod. Při zajišťování své činnosti se sdružení může ucházet také o dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu krajů či obcí nebo ze státních fondů. Také může čerpat finanční prostředky z nadačních fondů či grantových programů.

3.6 Budoucnost MAS

I když by se na první pohled zdálo, že MAS Rožnovsko má všechny předpoklady k tomu, aby fungovala „tak jak má“, není tomu tak. Ve skutečnosti by měla fungovat, zejména jako implementační a „platební agentura“, která by měla rozdělovat přidělené finanční prostředky EU vybraným projektům. MAS Rožnovsko ovšem tyto prostředky k dispozici zatím nemá.

Přidělení finančních prostředků je podmíněno výběrem MAS, resp. její žádosti o realizaci Strategického plánu LEADER v rámci opatření IV. 1. 1 Místní akční skupina, Program rozvoje venkova.

Vzhledem k tomu, že MAS Rožnovsko vznikla až v roce 2006, podala žádost o realizaci jejího Strategického plánu v prvním možném vyhlášeném termínu, tedy od 19. 11. – 21. 12. 2007. V rámci tohoto termínu by mělo být vybráno 48 MAS, kterým budou přiděleny finanční prostředky, prostřednictvím SZIF. Vzhledem k tomu, že se kromě MAS Rožnovsko v tomto termínu přihlásilo ještě dalších 101 MAS (viz. příloha č. 8), pravděpodobnost výběru právě MAS Rožnovsko je asi 50 % podle slov Ing. Anny Mikoškové – předsedkyně MAS (přehled vybraných MAS v jednotlivých letech viz. příloha č. 9).

Pokud by tedy v rámci tohoto termínu MAS neuspěla, má možnost využít 2. kolo, které by mělo být vyhlášeno na podzim 2008. V rámci tohoto podzimního kola by mělo být vybráno a podpořeno 32 MAS.

Jestliže ovšem bude MAS vybrána hned v 1. kole, otevírá se jí příležitost realizace řady projektů, které jsou stručně zmíněny v následujícím textu.

- *Obec Horní Bečva*: rekonstrukce a oprava místních komunikací v rekreační oblasti přehrady Horní Bečva, rekonstrukce školní jídelny, plynofikace kotlen u budov ve vlastnictví obce Horní Bečva (budova OÚ a budova ZŠ), oprava budovy Sboru dobrovolných hasičů, vybudování cyklistické a pěší stezky v okolí přehrady, rekonstrukce místních komunikací, aj.
- *Obec Hutisko Solanec*: kanalizace, rekonstrukce, modernizace a revitalizace ZŠ, přestěhování MŠ do ZŠ, přestavba MŠ na zařízení pro seniory, rekonstrukce sportovního areálu, rekonstrukce komunikací a chodníků dotčených výstavbou sítí technického vybavení, generální oprava zdravotního střediska, dokončení Integrovaného záchranného systému vč. bezdrátového místního rozhlasu, rekonstrukce veřejného osvětlení - dodržení norem světelného znečištění a úspor energie, aj.
- *Obec Prostřední Bečva*: rozšíření rozvodů pitné vody v obci, rekonstrukce mateřské školy, kanalizace - střed obce, Kněhyně, Bacíc, aj.
- *Obec Střítež nad Bečvou*: rekonstrukce sokolovny, bezdrátový veřejný rozhlas, místní komunikace – jižní okraj obce, aj.
- *Obec Valašská Bystřice*: dopravní značení místních komunikací, cyklostezky na území obce, vybudování muzea obce, vybudování a provozování běžeckých lyžařských tratí, kulturně společenské centrum Na Pasekách, oprava kulturního domu, rekonstrukce koupaliště, teplofikace obce, dopravní řešení centra obce, oprava mateřské školy, opravy místních komunikací, oprava budovy starého OÚ, aj.
- *Obec Velká Lhota*: oprava střechy budovy školy „U Pavlů“, stavba zvoničky – Velká Lhota, aj.

- *Obec Vidče*: vybudování plošné kanalizace obce, nová místní komunikace v souvislosti s bytovou výstavbou, veřejné osvětlení v souvislosti s předpokládanou bytovou výstavbou, rekonstrukce 4 autobusových zastávek, vybudování chodníků v nebezpečných úsecích obce, vybudování 5 nájemních bytů v budově pošty (z toho 1 bezbariérový), vybudování penzionu pro důchodce, vybudování víceúčelového hřiště, vybudování lyžařského vleku, úprava centra obce, aj.
- *Obec Vigantice*: rekonstrukce technologie a zázemí koupaliště, opravy místních komunikací, víceúčelové hřiště, aj.
- *Obec Zašová*: areál pro agroturistiku, rekonstrukce sportovního a kulturního areálu ve Veselé, bezdrátový rozhlas, zřízení cyklostezek, zeleň na obecních pozemcích a kolem komunikací, dopravní bezpečnost, dům s pečovatelskou službou, hřiště a ozelenění okolí školy, bezbariérové úpravy chodníků a vstupů do veřejných budov, Zašovské slavnosti, obnova kapliček, místní komunikace, rekonstrukce obecních budov, rekonstrukce parku v Zašové, rekonstrukce Domu služeb, rybářský areál Veselá, informační a kulturní centrum včetně úpravy středu obce, veřejné osvětlení v Zašové a Veselé, aj.
- *Město Zubří*: náměstí v centru města, bytový dům s chráněnými byty, obnova autobusových zastávek, rekonstrukce místních komunikací, vybudování chodníků, rozšíření TKR – internet, prodloužení vodovodů - Na Potoku, Dropávka, rozšíření parkovišť, instalace kamerového systému, oprava koupaliště, oprava sokolovny, rekonstrukce Muzea, rekonstrukce hřiště u ZŠ, aj. /38/

Závěr

Otázky rozvoje venkova byly v EU dlouhou dobu opomíjeny, a to zejména ve prospěch SZP. Změnu v přístupu, k níž došlo v 90. letech minulého století, vyvolala značná neefektivnost fungování SZP, která měla za následek stále vyšší přebytky řady zemědělských komodit, a zároveň i tlak Světové obchodní organizace. SZP proto začala více reflektovat také otázky ochrany životního prostředí a komplexního rozvoje venkova, což vyústilo v přijetí reformy SZP, která nyní stojí na dvou hlavních pilířích, a to na podpoře zemědělské produkce a trhu - pilíř první a rozvoji venkova - pilíř druhý.

Vyzdvižení problematiky rozvoje venkova v rámci SZP je krokem kupředu při řešení celé řady problémů, kterými jsou venkovské oblasti nejen v EU, ale i v řadě zemí, mezi něž lze zařadit i ČR, vystavovány, a které mohou ovlivnit jejich životaschopnost.

Právě skutečnost, že každá venkovská oblast se potýká s vlastními problémy, jejichž řešení je nutno hledat v místním prostředí, stála u zrodu iniciativy LEADER, podporující rozvoj venkovského hospodářství. Díky iniciativám LEADER I (1991 – 1994), LEADER II (1995 – 1999) a poté LEADER + (2000 – 2006) mohly venkovské oblasti uskutečňovat od roku 1991 vlastní strategie rozvoje, které jim měly pomoci při rozvoji svého území.

Do současného programovacího období vstupuje LEADER už ne jako iniciativa EU, ale jako jedna z hlavních pracovních metod rozvoje venkova, která je založena na strategiích místního rozvoje, partnerství veřejného a soukromého sektoru, vytváření sítí, spolupráci, inovacích a přístupu zdola nahoru.

V českých podmínkách je LEADER IV osou Programu rozvoje venkova a horizontální metodou realizace Národního strategického plánu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013. Nelze však opomenout ani realizaci dalších programů (spadajících do minulého programovacího období), které v sobě nesly prvky přístupu LEADER, a to předvstupní program SAPARD, podopatření typu LEADER v rámci OP RVMZ a také Program LEADER ČR.

V rámci těchto programů bylo finančně podpořeno několik desítek venkovských regionů organizovaných formou tzv. MAS a také realizovány stovky individuálních projektů po celé republice.

Právě výše zmíněné MAS jsou pro efektivní fungování LEADERu stěžejní, neboť zajišťují místní přístup k rozvoji venkova. Kromě toho tato místní partnerství sdružují různé subjekty dané oblasti, přebírají odpovědnost, připravují a schvalují opatření, která pak samy přímo provádějí.

Jednou z těchto MAS (k 13. 3. 2008 vedeno v evidenci 156 MAS), podílející se na rozvoji venkova, je také MAS Rožnovsko, spadající pod Zlínský kraj. MAS vznikla v roce 2006 na základě projektu spadajícího pod OP RVMZ, prostřednictvím něhož byla na její založení poskytnuta z EU částka 300 000 Kč. Lze říci, že členské obce MAS mají poměrně bohaté zkušenosti s využíváním evropských, národních či regionálních programů rozvoje (financovaných z EU a ČR), díky nimž bylo realizováno mnoho projektů přispívajících ke zvýšení kvality života v rámci daného území. To vše vytváří velmi dobrý základ pro přípravu a realizaci dalších akcí (projektů), které by měly být podpořeny tentokrát v rámci osy LEADER a jejichž výčet byl uveden v závěru poslední kapitoly.

Zda tyto návrhy budou realizovány či nikoli závisí na získání potřebných financí. O rozdělení finančních prostředků 48 MAS (ze 102 MAS žádajících) se nyní rozhoduje na půdě SZIF, který tyto finance v rámci osy LEADER přerozděluje.

Pokud by MAS Rožnovsko byla jednou z vybraných MAS, znamenalo by to velkou příležitost pro realizaci připravených či v současné době teprve připravovaných projektů, které jsou zaměřeny zejména na oblasti, které nebyly doposud dostatečně řešeny v minulých programech a které by tak ještě více přispěly k lepšímu životu na venkově.

Seznam použité literatury

Monografie

1. ČEPELKA, O. *Iniciativa Evropské unie LEADER pro rozvoj venkova*. 1. vydání. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2001.
2. PĚLUCHA, M., et al. *Rozvoj venkova v programovacím období 2007–2013 v kontextu reformy SZP EU*. 1. vydání. Praha, 2006. 162 s. ISBN 80-86684-42-3.
3. ŠKRABAL, I., et al. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. 1. vydání. Přerov: EURO-PRINT, 2006. ISBN 80-86902-39-0.

Elektronické zdroje

4. BUSINESSINFO. *Národní strategický plán rozvoje venkova ČR (NSPRV)* [online]. [cit. 2007-06-08]. Dostupné na: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/narodni-strategicky-plan-rozvoje-venkova/1001573/42690/>.
5. BUSINESSINFO. *Pravidla – Leader ČR* [online]. [cit. 2007-08-10]. Dostupné na: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/program-leader-cr/pravidla-leader-cr/1001045/13996/?fornewsid=13996>.
6. BUSINESSINFO. *Příručka Programu LEADER ČR (praktický průvodce)* [online]. [cit. 2007-08-12]. Dostupné na: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/program-leader-cr/prirucka-programu-leader-cr-prakticky/1001045/14740/>.
7. ČERVENÁ, G., KROUPOVÁ, Z. *Rozvoj venkova v souvislosti s programem LEADER 2007 – 2013 a Agendou 21* [online]. [cit. 2007-12-01]. Dostupné na: <http://inproforum.ef.jcu.cz/2007/015.pdf?PHPSESSID=e5964779945f8ce90055076fc3fb95ce>.
8. *České venkovské NNO založily národní síť místních akčních skupin pro iniciativu EU LEADER* [online]. [cit. 2007-12-01]. Dostupné na: <http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nE1x1--&x=1265418>.

9. DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Problematika malých obcí* [online]. [cit. 2007-11-10]. Dostupné na: <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=5783262>.
10. DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Program LEADER ČR* [online]. [cit. 2007-08-12]. Dostupné na: <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6195055>.
11. DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Rozvoj venkova a program LEADER ČR* [online]. [cit. 2007-06-08]. Dostupné na: <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6173113>.
12. EUROSOP. *Finanční nástroje – Strukturální fondy a Iniciativy společenství* [online]. [cit. 2007-07-01]. Dostupné na: <http://www.eurosop.cz/47671/119675/clanek/regionalni-politika-cr/financi-nastroje---strukturalni-fondy-a-iniciativy-spolecenstvi/>.
13. *Hustota zalidnění za obce v ČR* [online]. [cit. 2008-03-12]. Dostupné na: <http://www.geography.cz/PRILOHY/perl%C3%ADn.ppt>.
14. *Iniciativa LEADER+* [online]. [cit. 2007-08-10]. Dostupné na: http://www.mikulovskoregion.cz/upload/files/chartitpath/118_Seminar_-_pozvanka_24_.rtf.
15. *Integrace ochrany životního prostředí a rozvoje venkova CAP* [online]. [cit. 2007-09-23]. Dostupné na: http://www.czp.cuni.cz/info/EU/Zemedelstvi/integrace_ochrany_zivotniho_pros.htm.
16. *Leader + (Local action groups)* [online]. [cit. 2007-08-12]. Dostupné na: <http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/images/CarreGals.jpg>.
17. *Leader 2007 – 2013* [online]. [cit. 2008-03-12]. Dostupné na: http://www.leadercz.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=54&Itemid=9.
18. MACHÁLEK, E. *Pracovní seminář pro zástupce obcí, neziskové organizace a podnikatelské subjekty k problematice iniciativy LEADER+ Strukturálních fondů EU a její testování v podmínkách mikroregionu INTEGRO* [online]. [cit. 2007-08-09]. Dostupné na: http://www.strukturalnifondy.info/data/LEADER_podkladfinal.doc.
19. *Mapy administrativního členění* [online]. [cit. 2007-12-01]. Dostupné na: http://mapy.mmc.cz/Aquarius.Web.UI_POV/parts/MapView/MapView_sf.aspx?appname=POV&command=refresh&sessionID=3bod0d55jerxy0qbc5udwzm.

20. *MAS v ČR a mikroregiony připravující se na práci metodou LEADER* [online]. [cit. 2008-03-13]. Dostupné na:
http://www.leadercz.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=17&Itemid=9.
21. *MAS zařazené v LEADER ČR a LEADER + v letech 2004 – 2007* [online]. [cit. 2008-03-12]. Dostupné na:
http://www.leadercz.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=55&Itemid=9.
22. *Mikroregiony v ČR* [online]. [cit. 2007-12-01]. Dostupné na:
<http://www.uur.cz/default.asp?ID=2208>.
23. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. *Politika rozvoje venkova EU v perspektivě – role LEADER* [online]. [cit. 2007-10-10]. Dostupné na:
http://www.mze.cz/UserFiles/File/Landova/Constantinou_cz.ppt.
24. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. *Politika rozvoje venkova v České republice* [online]. [cit. 2007-10-10]. Dostupné na:
<http://www.mze.cz/UserFiles/File/Landova/TAIEX%20Gandalovi%20j%20RURAL%20DEVELOPMENT%20POLICY.ppt>.
25. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. *Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013* [online]. [cit. 2007-08-12]. Dostupné na:
http://www.mze.cz/UserFiles/File/EAFRD/PRV_oficiln_schvlen.pdf.
26. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. *Příručka programu Leader ČR* [online]. [cit. 2007-08-10]. Dostupné na:
http://www.mze.cz/attachments/Prirucka_LEADER_CR.doc.
27. *Na program LEADER ČR půjde téměř šedesát milionů korun* [online]. [cit. 2007-12-01]. Dostupné na: <http://www.nasepenize.cz/index.php?clanek=289>.
28. *Národní síť místních akčních skupin České republiky* [online]. [cit. 2008-03-13]. Dostupné na:
http://www.leadercz.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=56&Itemid=9
29. *Přístup Leader: základní příručka* [online]. [cit. 2007-07-10]. Dostupné na:
http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/pdf/library/methodology/leader_approach_cs.pdf.

30. *Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP Zemědělství)* [online]. [cit. 2007-08-12]. Dostupné na:
<http://www.rrapk.cz/modules.php?name=News&file=article&sid=59>.
31. *Pravidla pro poskytování dotací ze státního rozpočtu v rámci programu Leader ČR* [online]. [cit. 2007-08-12]. Dostupné na:
<http://www.leader.ostrozsko.cz/phprs/storage/pravidla.pdf>.
32. *Rozvoj venkova* [online]. [cit. 2007-08-12]. Dostupné na:
http://www.southbohemia.eu/?p=p_275.
33. STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. *Přínos programu Sapard pro ČR* [online]. [cit. 2007-10-10]. Dostupné na:
http://www.szif.cz/irj/go/km/docs/apa_anon/cs/dokumenty_ke_stazeni/sapard/1160392614859.pdf.
34. *Stručná historie iniciativy Leader v České republice* [online]. [cit. 2007-06-08]. Dostupné na:
http://www.leaderplus.cz/cz/article.asp?article_id=299&lang_id=1.
35. *Zasetí semen venkovské budoucnosti – vytváření politiky, která může splnit naše tužby* [online]. [cit. 2007-06-08]. Dostupné na:
<http://forum.isu.cz/download/DeklaraceSalzBurg.doc>.

Ostatní

36. Projekt „Založení místní akční skupiny“, interní materiál.
37. Strategie Leader MAS Rožnovsko, interní materiál.
38. Strategický plán LEADER, interní materiál.

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EAGGF	Evropský zemědělský garanční a orientační fond
ELARD	Evropská venkovská asociace
EU	Evropská unie
EUROSTAT	Statistický úřad Evropské unie
HDP	Hrubý domácí produkt
LEADER	Propojování akcí hospodářského rozvoje venkova
MAS	Místní akční skupina
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Mze	Ministerstvo zemědělství
NSPRV	Národní strategický plán rozvoje venkova
NUTS	Klasifikace územních statistických jednotek
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
OP RVMZ	Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství
PRV	Program rozvoje venkova
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SLBD	Sčítání lidu, domů a bytů
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika
ZŠ	Základní škola

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo,
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3),
- souhlasím s tím, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že údaje o diplomové práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé diplomové práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO,
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 25. dubna 2008

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Zašová č. 101, 756 51 Zašová

Seznam příloh

Příloha č. 1: Přehled venkovských oblastí podle OECD

Příloha č. 2: Hustota zalidnění v ČR

Příloha č. 3: Přehled MAS na úrovni EU

Příloha č. 4: Přehled MAS na úrovni ČR

Příloha č. 5: Národní síť MAS v ČR

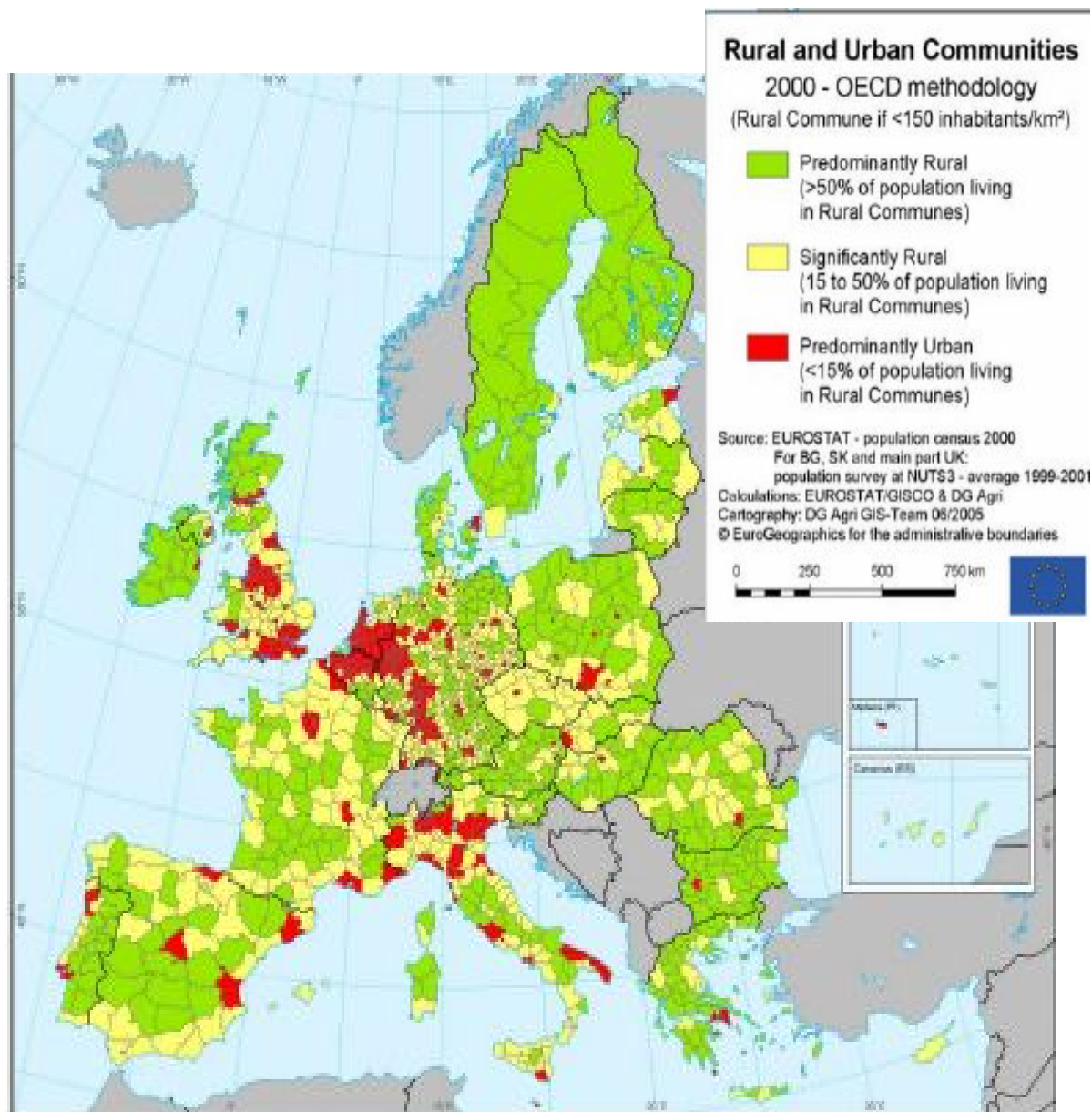
Příloha č. 6: Přehled mikroregionů v ČR

Příloha č. 7: Přehled o umístění MAS Rožnovsko

Příloha č. 8: Přehled přihlášených MAS pro období 2007 – 2013

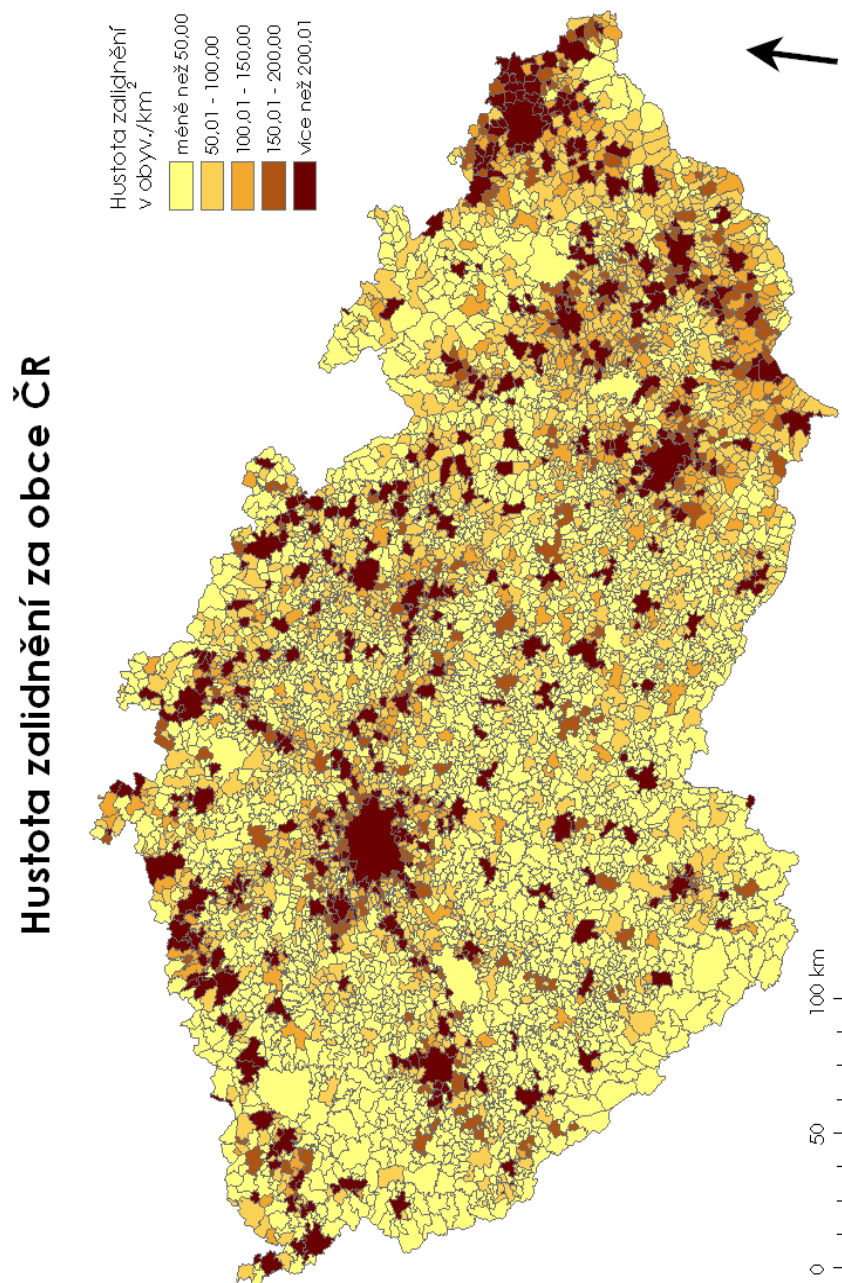
Příloha č. 9: Přehled vybraných MAS v období 2004 - 2007

Příloha č. 1: Přehled venkovských oblastí podle OECD

Zdroj: http://www.mze.cz/UserFiles/File/Lanova/Constantinou_cz.ppt.

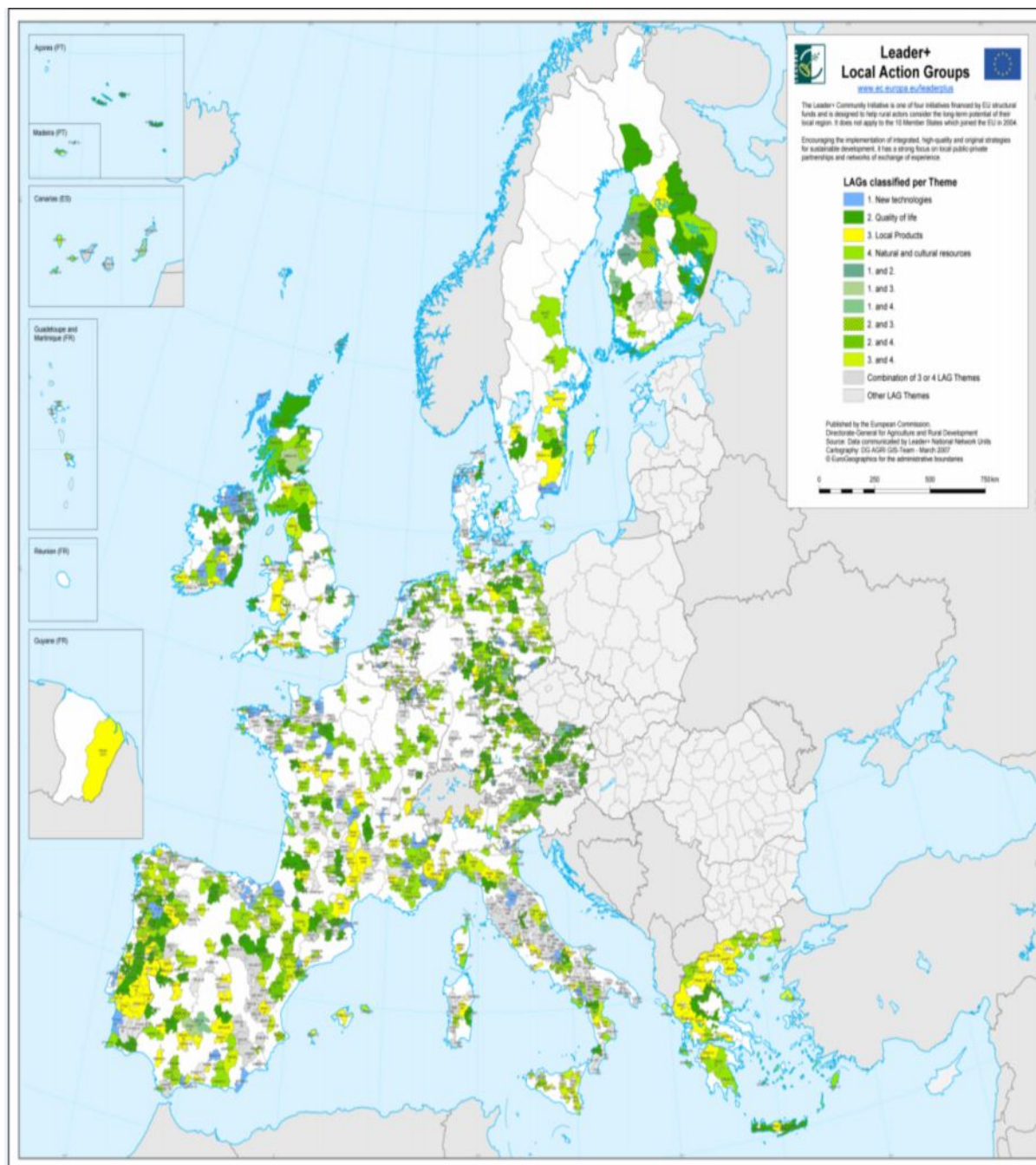
Příloha č. 2: **Hustota zalidnění v ČR**

Zdroj: <http://www.geography.cz/PRILOHY/perl%C3%ADn.ppt>.

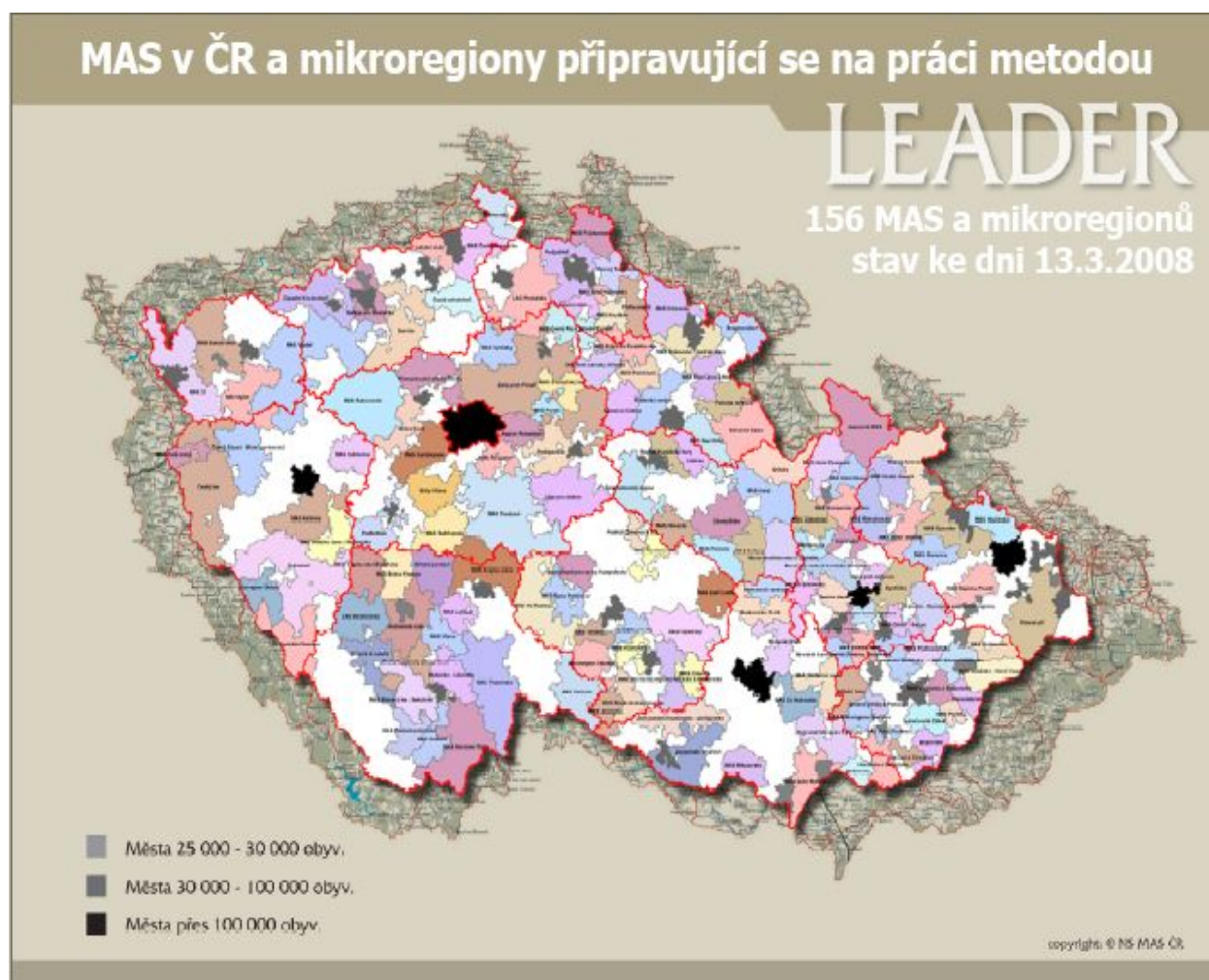

Příloha č. 3: Přehled MAS na úrovni EU

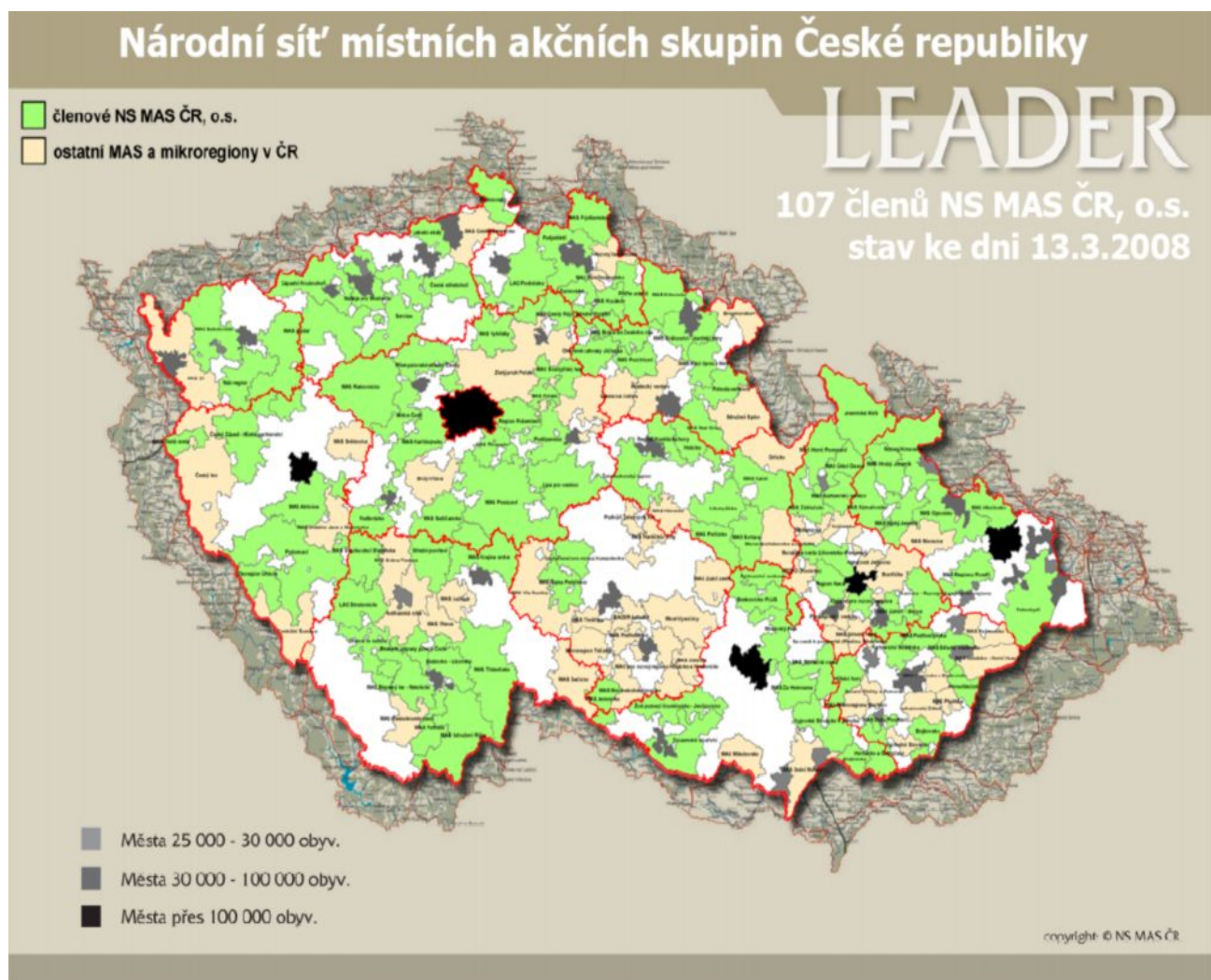
Zdroj: <http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/images/CarteGals.jpg>.

Příloha č. 4: Přehled MAS na úrovni ČR

Zdroj: http://www.leadercz.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=17&Itemid=9.

Příloha č. 5: Národní síť MAS v ČR

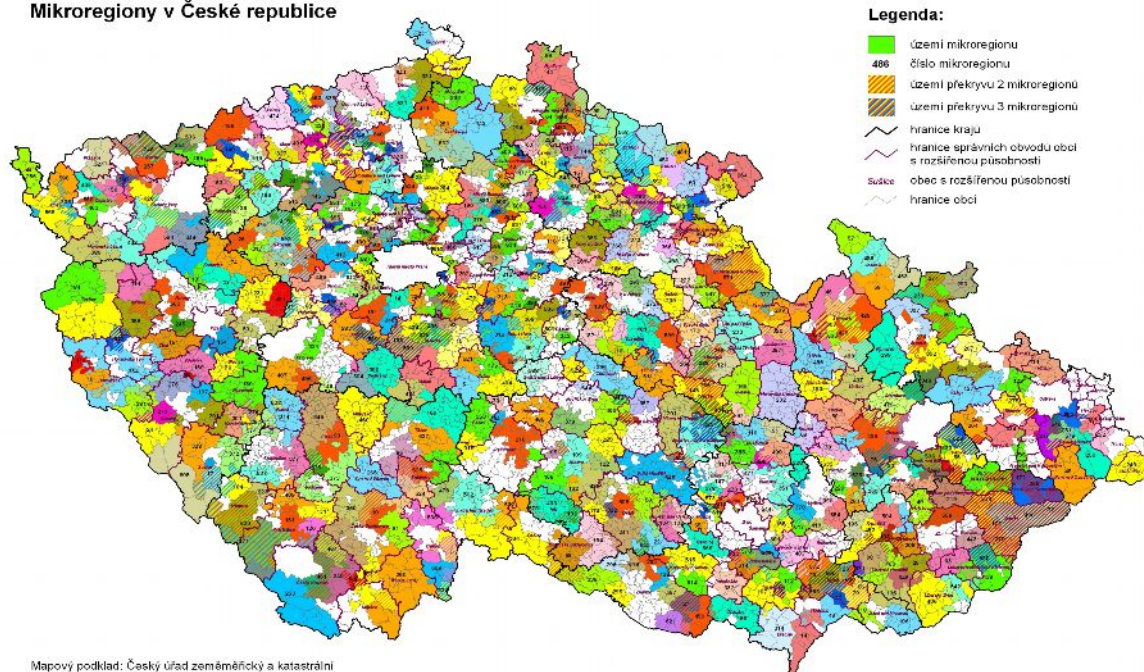
Zdroj: http://www.leadercz.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=56&Itemid=9.

Příloha č. 6: Přehled mikroregionů v ČR

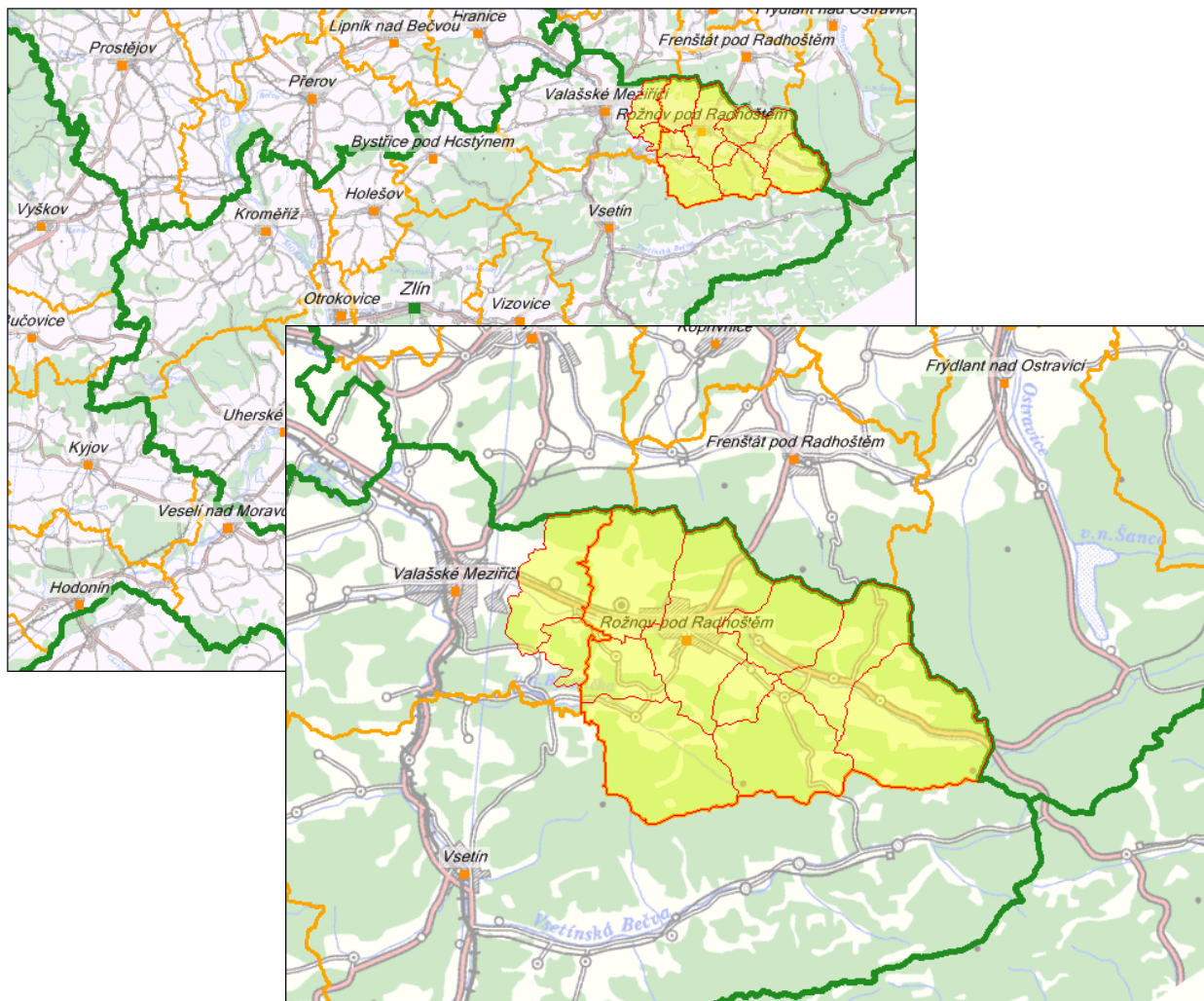
Mapa 1

Mikroregiony v České republice

Zdroj: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=2208>.

Příloha č. 7: Přehled o umístění MAS Rožnovsko

Zdroj: http://mapy.mmc.cz/Aquarius.Web.UI_POV/parts/MapView/MapView_sf.aspx?appname=POV&command=refresh&sessionID=3bod0d55jerxy0qbc5udwzzm.

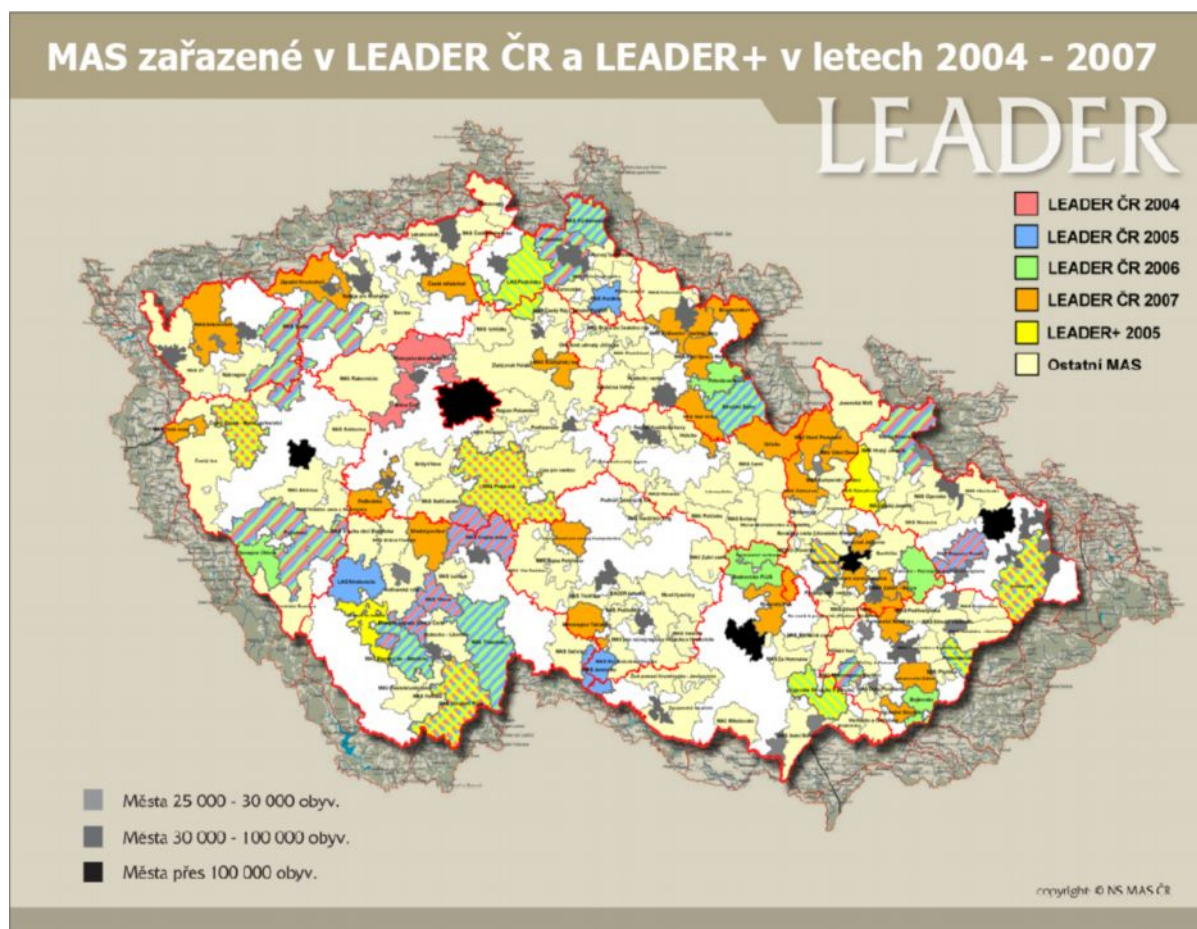
Příloha č. 8: Přehled přihlášených MAS pro období 2007 – 2013

Zdroj: http://www.leadercz.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=54&Itemid=9.

Příloha č. 9: Přehled vybraných MAS v období 2004 – 2007

Zdroj: http://www.leadercz.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=55&Itemid=9.